

MƏDƏNİYYƏT



Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Mədəni irsimizin UNESCO-da növbəti təntənəsi

Minilliklərin yaşadı olan Yallı rəqsi və “Dədə Qorqud” dastanı ilə bağlı nominasiyalar bəşəriyyətin xəzinəsinə daxil edilib

Mavri Respublikasının (Şərqi Afrikada, Hind okeanında kiçik ada-dövlət) paytaxtı Port Luis şəhərində UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 13-cü sessiyası keçirilir.

Noyabrın 26-dan dekabrın 1-dək davam edəcək sessiyada Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Ramiz Həsənovun başçılığı ilə nümayəndə heyəti iştirak edir. Heyətə ölkəmizin UNESCO yanında daimi nümayəndəsi Anar Kərimov, xüsusi tapşırıqlar üzrə səfir – UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikası Milli Komissiyasının baş katibi Elnur Sultanov, Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini – Beynəlxalq əməkdaşlıq və innovativ inkişaf şöbəsinin müdiri Vəlif Eyvazadə və UNESCO üzrə Milli Komissiyanın ikinci katibi Nahid Ömərov daxildir.

Sessiyanın gündəliyinə Hökumətlərarası Komitənin cari və gələcək fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər, UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə representativ siyahısına və Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına salınması nəzərdə tutulan

nominasiyaların müzakirəsi, milli hesabatlardan qəbul edilməsi və digər məsələlər daxildir.

Sessiyanın açılışında çıxış edən R.Həsənov cari ilin iyun ayında Azərbaycanın sözügedən komitənin üzvü seçildiyini qeyd edərək seçkilər zamanı ölkəmizə dəstək verən üzv ölkələrə təşəkkürünü bildirib. Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan 2008-2014-cü illərdə sözügedən komitənin üzvü olub və 2013-cü ildə UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması üzrə Hökumətlərarası Komitəsinin 8-ci sessiyasına müvəffəqiyyətlə ev sahibliyi edib. Nazir müavini universal mədəni dəyərlərin qorunmasına daim səy göstərən Azərbaycanın qeyri-maddi mədəni irslə bağlı 2003-cü il konvensiyasının səmərəli həyata keçirilməsində maraqlı olduğunu və 2018-2022-ci il Komitə üzvlüyü dövründə də konvensiyanın səmərəli həyata keçirilməsi üçün üzv ölkələrlə konstruktiv əməkdaşlıq edəcəyini vurğulayıb.

Sessiyanın üçüncü iş günü ölkəmiz üçün xüsusilə əlamətdar olub, zəngin mədəni irsimizlə bağlı daha iki nümunə UNESCO-nun müvafiq siyahılarına salınıb.

davamı səh. 2-də



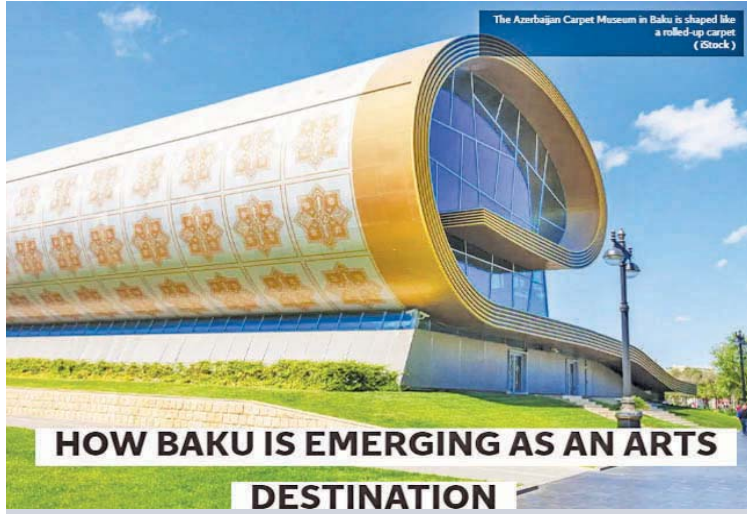
Azərbaycan rəssamlığına şöhrət qazandırmış sənətkar

Tahir Salahovun 90 yaşı tamam olur

Prezident İlham Əliyev noyabrın 28-də görkəmli rəssam Tahir Teymur oğlu Salahovun Azərbaycan təsviri sənətinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə 1-ci dərəcəli “Əmək” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Noyabrın 29-da dünya şöhrətli firca ustasının 90 yaşı tamam olur. Dövlət başçısı yubiley münasibətilə sənətkara təbrik məktubu ünvanlayıb. Məktubda Tahir Salahovun müasir rəssamlıq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi olaraq uzunmüddətli səmərəli və bənzərsiz yaradıcılığı ilə zəngin mədəniyyət salnaməmizə yeni səhifələr yazdığı, milli sənət xəzinəmizin qızıl fondunda özünə həmişəlik layiqli yer tutan əsərləri ilə Azərbaycan təsviri sənətinə geniş şöhrət qazandırdığı vurğulanır.

davamı səh. 2-də



HOW BAKU IS EMERGING AS AN ARTS DESTINATION

“Bakı incəsənət marşrutuna necə çevrilir?”

“Independent” nəşrində məqalə dərc olunub

Böyük Britaniyanın nüfuzlu “Independent” nəşrində “Bakı incəsənət marşrutuna necə çevrilir?” başlıqlı yazı dərc edilib. Müəllif Stephanie d’Arc Taylor məqalədə bu yaxınlarda (6-11 noyabr) Bakıda YARAT Müasir incəsənət Məkanının layihəsi üzrə ikinci dəfə keçirilən M.A.P. (musiqi, incəsənət, performans) Beynəlxalq teatr festivalından bəhs edir.

“M.A.P. festivalı bu şəhəri dünya incəsənət xəritəsində öz yerini tapmağa kömək edir”, - deyə Stephanie d’Arc Taylor vurğulayıb. Festivalın səhnə əsərlərindən biri – A.Çexovun “Vanya dayı” pyesi əsasında Kioto (Yaponiya) “Chiten” teatrının hazırladığı və yapon dilində (ingilis və Azərbaycan dilində titrlərlə) təqdim olunan tamaşa haqqında təəssüratını bölüşən məqalə müəllifi rus yazıçısının bu sözlərini diqqətə çatdırır: “İnsana ağıl və yaratmaq gücü bəxş edilmişdir ki, ona verilənləri artırarsın”.

Müəllif vurğulayıb ki, zəngin neft yataqları, xalçaları ilə tanınan Azərbaycan sərvətlərindən istifadə edərək dəyişməyə çalışır və paytaxt Bakı şəhərini incəsənət və memarlıq üzrə beynəlxalq mərkəzə çevirir. Qeyd olunur ki, mədəniyyətə dəstək sayəsində Sovet İttifaqının dağılmasından sonra böhran dövrü keçirmiş incəsənət canlanıb və bu, ölkəyə turistlərin cəlb edilməsinə də zəmin yaradıb.

davamı səh. 8-də

Qara

Qarayevin

musiqisi

Tokioda səslənib



səh. 3

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin noyabr ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev 2018-ci il noyabrın 30-da Cəlilabad şəhərində Lənkəran şəhəri, Astara, Lerik, Masallı, Cəlilabad və Yardımlı rayonlarından sakinlərlə görüşəcək.

Vətəndaşların qəbulundan sonra Mədəniyyət Nazirliyinin regional idarələrinin fəaliyyətinə həsr olunmuş respublika müşavirəsinin və “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalının yekun tədbirinin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə cari ilin iyun-avqust ayları ərzində keçirilən, Azərbaycan

Respublika müşavirəsində “Bölgələrdən bölgələrə” festivalına yekun vurulacaq



Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş “Bölgələrdən bölgələrə” yaradıcılıq festivalı

zəngin mədəni irsimizin təbli-nə regionların mədəni potensialının nümayiş etdirilməsi,

bölgələrarası mübadilənin genişləndirilməsi məqsədini daşıyır.

Yerli icra orqanlarının təşkilatı dəstəyi ilə keçirilmiş festival bölgələrdə əhalinin və ölkəmizə gələn xarici qonaqların böyük marağına səbəb olub.

“Bölgələrdən bölgələrə” festivalının yekun tədbirində folklor və rəqs kollektivlərinin, incəsənət ustalarının konsert proqramı, xalq sənətkarlıq nümunələrinin, rəssamların əl işlərinin sergi-yarmarkasının təşkili nəzərdə tutulur.

Bu ərəfədə regional mədəniyyət idarələrinin təşkilatçılığı ilə “Bölgələrdən bölgələrə” adlı konsert proqramları keçirilib.

davamı səh. 4-də

Kino tariximizi gələcək nəsillərə çatdıracaq dəyərli mənbə

Noyabrın 28-də Nizami Kino Mərkəzində kino tariximizin yoxsulmaz tədqiqatçısı, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezident təqaüddüslü Aydın Kazımzadənin “Kino və zaman” kitabının təqdimat mərasimi keçirildi.

Tədbiri Mədəniyyət Nazirliyinin Kinematografiya şöbəsinin əməkdaşı Almaz Sul-tanzadə açaraq bildirdi ki, “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının 90 illiyinə həsr olunan kitab kinomuzun salnaməsini əks etdirən dəyərli nəşrdir. Kitabın ərsəyə gəlməsində Dövlət Film Fondunun əməkdaşları müəllifə yaxından kömək ediblər.

“Azərbaycanfilm” kinostudiyasının direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Müşfiq Hətəmov kitabın nəşri ilə bağlı müəllifi təbrik etdi, layihənin reallaşmasında əməyi olan hər kəsə minnətdarlığını bildirdi.

Xalq artisti Həmidə Ömərova Aydın Kazımzadənin kino sahəsində xidmətlərindən söz açdı və onu cəfəkeş tədqiqatçı kimi səciyyələndirdi. Bildirdi ki, tədqiqatçı Azərbaycanın kino salnaməsinə dərinləndirən belə olmaqla yanaşı, filmlərimizə öz nöqtəyi-nəzərindən baxır.

Kitabın elmi redaktoru, nazirliyin Kinematografiya şöbəsinin sektor müdiri Cəmil Quliyev diqqətə çatdırdı ki, Aydın Kazımzadə kinematografiya sahəsinə hər zaman elmi



prizmadan yanaşır: “Müəllifin gərgin əməyinin zəhməti olan kitab 120 illik kino tariximizin şanlı salnaməsini özündə cəmləndirib. “Kino və zaman” kitabı bu tarixi gələcək nəsillərə ötürən qiymətli körpüdür. Zamana qalib gələn kinomuzda çalışan çoxsaylı sənətkarların əməyi bu kitabda əks olunub”.

davamı səh. 2-də

Bakıda Türk filmləri həftəsi keçirildi

Noyabrın 23-dən 27-dək Bakıda, Nizami Kino Mərkəzində IV Türk filmləri həftəsi keçirildi. Layihə Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi, Yerli Düşünce Dərnəyinin təşkilatçılığı ilə reallaşdı.

Film həftəsinə həsr edilmiş mətbuat konfransında layihənin baş koordinatoru Öner Kılıç bildirdi ki, müasir dövrdə kino əlaqənin, tanışlığın ən təsirli vasitələrindən biridir.

Qeyd etdi ki, dördüncü dəfə gerçəkləşən bu tədbir vasitəsilə biz birliyimizi, həmrəyliyimizi nümayiş etdiririk. Bu layihənin digər türk respublikalarını da əhatə etdiyini deyən Ö.Kılıç eyni zamanda, türk dünyası ölkələrinin filmlərinin qarşılıqlı olaraq nümayiş olunmasının vacibliyini vurğuladı. O, azərbaycanlı kinosevərlərə Türkiyədə yeni istehsal edilmiş filmləri gətirdiklərini dedi.

Səfər əsnasında “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının

direktoru Müşfiq Hətəmovla görüşdüklerini vurğulayan koordinator azərbaycanlı gənc rejissor və ssenaristlərlə də bir araya gələcəklərini diqqətə çatdırdı. O, həmçinin bir neçə ildir üzərində çalışdığı “Dədə Qorqud” ssenarisi ilə bağlı fikirlərini də bölüşdü. Bildirdi ki, ortaqlar türk mədəniyyətinin nümunəsi olaraq ssenari üzərində işlər davam edir və film Azərbaycan, Qazaxıstan və Türkiyənin birgə işi olacaq.

davamı səh. 5-də

Rənglərin qəriblik nəğməsi

Tələyin amansız hökmü ilə dünyanın müxtəlif guşələrinə səpələnmiş azərbaycanlılar arasında rəssamlar da az olmayıb.

Sovet dönməndə vətənlə əlaqənin yoxluğu xalqımızın həmin yaradıcı soydaşlarımızdan xəbərsiz olmalarını şərtləndirib. Yaradıcılığı barədə uzun illər məlumsız olduğumuz belə məşhur rəssamlardan biri də naxçıvanlı İbrahim Səfi idi.

səh. 7

Hökumətlərarası
əməkdaşlıq proqramı mədəni əlaqələrə
əlavə zəmin yaradacaq

səh. 2



Rasim

Ocaqovun 85

illiyi Şəkiddə

qeyd edilib

səh. 4

Bülbül adına məktəbin müəllimlərinə fəxri ad verilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin noyabrın 26-da imzaladığı sərəncama əsasən, Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin 90 illik yubileyi münasibətilə və Azərbaycanda görə musiqi təhsilinin inkişafında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətlərinə məktəbin üç əməkdaşına – Valentina Kraynova, Ülviyyə Manafova və Səadət Səttarovaya “Əməkdar müəllim” fəxri adı verilib.

Şərqşünaslıq İnstitutunun əməkdaşları təltif olunub

Prezident İlham Əliyev noyabrın 27-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası akademik Ziya Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunun əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında sərəncamlar imzalayıb.

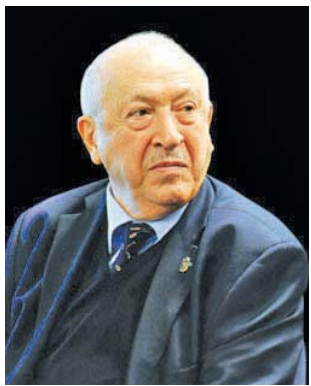
Ölkəmizdə şərqşünaslıq elminin inkişafında xidmətlərinə görə İncilab Əlibayov “Şöhrət” ordeni ilə, Aydın Abiyev, Vilayət Cəfərov və Esmeralda Həsənova “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunublar.

Şərqşünaslıq elminin inkişafında xidmətlərinə görə Əkrəm Rəhimli “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fəxri diplomu” ilə təltif edilib.

Azərbaycan tarixinin tədqiqi sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Şərqşünaslıq İnstitutunun baş elmi işçi, professor Solmaz Rüstəmovə-Tohidiyə “Əməkdar elm xadimi” fəxri adı verilib.

Azərbaycan rəssamlığına şöhrət qazandırmış sənətkar

əvvəli səh. 1-də



“Sərt üslub”un banilərindən biri kimi yaratdığınız sənət nümunələrinə insan taleyi vasitəsilə dünyaya, həyata baxışınız və fəlsəfi düşüncələriniz rənglərin ən incə çalarları ilə dolğun ifadəsini tapmışdır. Azərbaycan incəsənətinin çoxəsrlik ənənələrini Avropa boyakarlıq məktəbinin nailiyyətləri ilə birləşdirən, mövzu, forma, janr əlvanlığı və estetik kamilliyi ilə seçilən ecəzkar rəsmləriniz ülvü bəşəri dəyərlər və ali məqsədlər naminə humanist fikirlər təlqin edir”, - deyə məktubda qeyd edilib.

Diqqətə çatdırılır ki, görkəmli rəssamın yaradıcılığı və ictimai fəaliyyəti xalqımız və dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib, sənətkar Azərbaycan Respublikasının ən ali təltiflərinə – 1998-ci ildə “İstiqlal” və 2008-ci ildə “Heydər Əliyev” ordenlərinə, 2015-ci ildə Heydər Əliyev mükafatına layiq görülmüş.

Vurğulanır ki, görkəmli rəssamın dünyanın mötəbər muzeylərini, məşhur qalereyalarını bəzəyən və şəxsi kolleksiyalarda saxlanılan əsərlərinin, hər biri hadisəyə çevrilən fərdi sərgilərinin Azərbaycan mədəniyyətinin ölkə hədudlarından uzaqlarda təbliğində böyük rolu var.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva da yubiley münasibətilə sənətkarı təbrik edib. Təbrik məktubunda Tahir Salahov “Böyük ustad, planetar miqyaslı rəssam, gözəl pedaqoq və ictimai xadim” kimi xarakterizə olunur. “Ola bilsin, bunu dəyənlər haqlıdır ki, həqiqi sənətkar yaşadığı dünyanı sevməlidir. Sizin yaradıcılıq dünyanız parlaq və rəngarəngdir. Onun fərqləndirici cəhəti doğma ölkənizə - Azərbaycana həqiqi, səmimi vətənpərvərlik, dərin və ülvü sevgidir”, - deyə məktubda vurğulanır.

Kino tariximizi gələcək nəsillərə çatdıracaq dəyərli mənbə

“Kino və zaman” kitabının təqdimatı

əvvəli səh. 1-də

Əməkdar incəsənət xadimi Ayaz Salayev qeyd etdi ki, kinomuzun tarixindən söz açılarda ilk növbədə Aydın Kazımzadənin araşdırmaları yada düşür. Onun kitabları kinematografiyamızın gerçək tarixidir.



Xalq artisti, kinorejissor Oqtay Mirqasımov da müəllifi təbrik etdi. Vurğuladı ki, kinematografiyanı itirən ölkə ümumi mədəniyyətini itirir: “Aydın Kazımzadə kino irsimizin qorunması üçün ömrü boyu xidmət edən insanlardan biridir. Bu kitab bütün zamanlara sübutdur ki, Azərbaycan kinosu yaşayır və onun fəxr edilməsi tarixi var”.

Xalq rəssamları Arif Hüseynov, Rafiz İsmayilov çıxışlarında kitabı Azərbaycan kinosu üçün əvəzsiz bir töhfə kimi qiymətləndirdilər.

Aydın Kazımzadə tədbirə qatılan hər kəsə təşəkkürünü bildirdi. Vurğuladı ki, kitab “Azərbaycan kinosunun 120 illiyinin qeyd edilməsi haqqında” dövlət başçısının müvafiq sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış tədbirlər planına uyğun olaraq çap edilib. O, yazdığı bütün kitabları kinoya olan sevgisindən ərsəyə gətirdiyini dedi: “1963-cü ildən jurnalist kimi kino sahəsinə gəldim, məqalələr yazdım, tədqiqatlara başladım. Kinoda çalışan hər kəs mənə əzizdir. Ögər bu sevgi olmasaydı, kitablar da yaranmazdı. Bütün kitablarımın hazırlanmasında mənə yardım edən Dövlət Film Fonduna təşəkkür edirəm. Fəaliyyətimə göstərdiyi diqqətə görə Mədəniyyət Nazirliyinə minnətdarlığımı bildirirəm”.

“Şərq-Qərb” nəşriyyatında çap edilən kitab beynəlxalq mükafatlara layiq görülmə filmlərə və “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının yaradıcılıq yoluna həsr olunub.

Sonda müəllif kitabı imzalayaraq tədbir iştirakçlarına hədiyyə etdi.

Lalə AZƏRİ

Hökumətlərarası proqram mədəni əlaqələrə əlavə zəmin yaradacaq

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Türkmənistanın Azərbaycandakı səfiri Mekan İşanquliyev ilə görüşüb.

Görüşdə iki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində əlaqələr və əməkdaşlığın gələcək perspektivləri, həmçinin həyata keçiriləcək layihələr barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Türkmənistana rəsmi səfəri çərçivəsində cari ilin 22 noyabr tarixində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Respublikası Hökuməti arasında 2019-2021-ci illər üçün elm, təhsil, mədəniyyət və incəsənət sahəsində Əməkdaşlıq Proqramı”nın əhəmiyyəti qeyd edilərək, bunun iki ölkə arasında əlaqələri daha da möhkəmləndirəcəyi bildirilib.



Görüşdə Azərbaycanın Türkmənistanla UNESCO və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığının səviyyəsində məmnunluq ifadə olunub. Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin Türkmənistana rəsmi səfəri zamanı iki ölkənin çoxsahəli əməkdaşlığına dair

20 sənəd, həmçinin prezidentlər tərəfindən Birgə bəyanat imzalanıb.

Prezidentlər aparılan danışıqların və əldə olunan razılaşmaların əhəmiyyətini vurğulayaraq iki ölkənin ortaq mədəni irsə, tarixi keçmişə malik olduqlarını qeyd ediblər.

Mədəni irsimizin UNESCO-da növbəti təntənəsi

əvvəli səh. 1-də

Noyabrın 28-də günün birinci yarısında ölkəmizin təqdim etdiyi “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri” nominasiya faylı UNESCO-nun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib.

Bu xoş hadisə ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Xarici İşlər nazirliklərinin birgə bəyanatı yayılıb. Bəyanatda bildirilir ki, sözügedən nominasiya sənədi Mədəniyyət Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının UNESCO yanında daimi nümayəndəliyinin birgə əməkdaşlığı ilə təqdim edilib. Namizədlik sənədinin məhz Naxçıvan adı ilə təqdim edilməsində əsas məqsəd ölkəmizin qədim və tarixi regionu olan Naxçıvanı yaşayın əhalinin ənənəvi mədəniyyətinə və xalq yaradıcılığına dünya miqyasında işıq salmaq və onu tanımaq, eyni zamanda bu ənənələri UNESCO səviyyəsində qorumaqdır.

Bəyanatda qeyd olunur ki, Ermənistanın, ölkəmizin digər mədəni irs namizədləri ilə bağlı olduğu kimi, “Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri” nominasiyasına qarşı tənqidat xarakterli cəhdlərinin də qarşısı alınıb, Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti dövlət orqanları tərəfindən sessiyadan öncə müvafiq iş aparılıb və ölkəmizin nümayəndə heyəti tərəfindən sessiya zamanı Ermənistan tərəfinə layiqli cavab verilib.

Günün ikinci yarısında isə Azərbaycan, Türkiyə və Qazaxıstanın birgə təqdim etdiyi “Dədə Qorqud irsi. Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” nominasiya faylının çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi kimi UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs üzrə reprezentativ siyahısına salınması barədə qərar qəbul edilib.

Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Xarici İşlər nazirliklərinin bu barədə birgə bəyanatında diqqətə çatdırılır ki, “Dədə Qorqud irsi: Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” adlı çoxmillətli mədəniyyət nümunəsi Azərbaycanda, Türkiyədə və Qazaxıstanda birlik, bərabərlik və müxtəlifliyi, həmçinin xalqlarımızın ailə dəyərlərini, qadının cəmiyyətdə rolu, qonaqpərvərlik və ədalət prinsiplərini təbliğ etdiyini ifadə edir.

Bildirilir ki, Ermənistan nümayəndəsinin bu dəfə də “Dədə Qorqud irsi. Dastan mədəniyyəti, xalq nağılları və musiqisi” adlı çoxmillətli

mədəniyyət nümunəsinin Azərbaycana dair hissəsinə qarşı əsassız çıxış etməsi heç bir nəticə verməyib. Ermənistan tərəfinin qeyri-konstruktiv və yersiz mövqeyinin yolverilməz olduğunu bir daha diqqətə çatdırın nümayəndə heyətimiz Azərbaycanın bu çoxmillətli nominasiyanın tərəfi olmaqla regional əməkdaşlığa və ortaq mirasə sahib olan ölkələrlə mədəniyyətin bölüşülməsi faktoruna önəm verdiyini və bununla da UNESCO-nun xoşməramlı prinsiplərinə sadiqliyini nümayiş etdirdiyini vurğulayıb.

Mədəniyyət və Xarici İşlər nazirliklərinin hər iki bəyanatında həmçinin xüsusi qeyd olunur ki, UNESCO ilə əməkdaşlığın inkişafında və mədəni irsimizin qorunması və dünya miqyasında təbliğində müstəsna rolu olan Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri xanım Mehriban Əliyevanın



dəstəyi ilə sözügedən iki nominasiya faylı ilə yanaşı, ötən illərdə qeyri-maddi mədəni irsimizin nümunələri – kamança hazırlanması və ifaçılıq sənəti, dolma hazırlama və paylaşma ənənəsi, Azərbaycan muğam ifaçılığı, lavaş bişirmə və paylaşma ənənəsi, Lahıc misgerlik sənəti, aşıq sənəti, Novruz bayramı, xalça sənəti, tar ifaçılığı, kələğayı sənəti UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs üzrə reprezentativ siyahısında, çövkən – ənənəvi Qarabağ atüstü oyunu isə UNESCO-nun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib. Beləliklə, hazırda UNESCO-nun sözügedən iki siyahısında Azərbaycan xalqının zəngin mədəni irsi ilə bağlı ümumilikdə 13 nümunə yer alıb.

Hökumətlərarası Komitənin 13-cü sessiyasında həmçinin 2013-cü ildə UNESCO-nun



Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmiş Azərbaycanın “Çövkən - ənənəvi Qarabağ atüstü oyun ənənələri”nə dair beşillik hesabat qəbul edilib.

Kərimov qeyd edib ki, hesabat beynəlxalq hüququn, BMT Nizamnaməsinin və UNESCO-nun müvafiq konvensiyasına uyğun olaraq Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən hazırlanıb və sənəddə ölkəmizdə çövkən oyununu həyata keçirən bütün icmaların fikirləri və müasirələri əksini tapıb. Səfir komitə üzvlərinin konstruktiv mövqelərinə görə təşəkkürünü bildirərək Ermənistan nümayəndəsini komitə üzvlüyündən öz siyasi məqsədləri üçün istifadə etməməyə çağırıb.

Qeyd edək ki, sessiyada baxılmaq üçün UNESCO-nun Təcili qorunmaya ehtiyacı olan qeyri-maddi mədəni irs siyahısına 7 fayl, Qeyri-maddi mədəni irs üzrə reprezentativ siyahısına 40 fayl, yaxşı mühafizə praktikası üzrə 2 fayl təqdim edilib.

Noyabrın 28-də Təcili qorunmaya ehtiyacı olan irs siyahısı üzrə nominasiyaların hamısı qəbul edilib. Onların arasında Suriyanın təqdim etdiyi kölgə kukla oyunu, Misirin təqdim etdiyi qədim marionet teatr ənənəsi və başqa nümunələr var.

Həmçinin gün ərzində qeyri-maddi mədəni irs üzrə 10 nominasiya faylı qəbul edilib, qalanlarının müzakirəsi davam etdiriləcək.

Sessiyada Koreya Xalq Demokratik Respublikası və Koreya Respublikasının birgə təqdim etdiyi “Ənənəvi Koreya güləsi” faylı UNESCO-nun Qeyri-maddi mədəni irs üzrə reprezentativ siyahısına daxil edilməsi xüsusilə diqqət çəkib. UNESCO-nun baş direktoru Odrı Azuley bəyan edib ki, iki ölkə arasında belə bir təşəbbüsdə razılığa gəlməsi misli görünməmiş haldır. Bu birgə imza iki ölkə arasında barışıq yolunda çox simvolik addımdır.

Təbrizdən mükafatla, Həmədandan diplomla

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının aktyoru, Əməkdar artist Şövqi Hüseynov İranın Təbriz şəhərində keçirilən “Əlif” beynəlxalq teatr festivalında “Ən yaxşı kişi” rolu nominasiyasında birinci olub.

Aktyor festivalda “Dəlinin qeydləri” monotaşasında çıxış edib. “Dəlinin qeydləri” gələn il fevral ayında İranda keçiriləcək növbəti “Fəcr” Beynəlxalq Festivalına dəvət alıb.

Lənkeran Dövlət Dram Teatrı isə noyabrın 20-dən 25-dək İranın Həmədan şəhərində keçirilən 25-ci Beynəlxalq Uşaq və Gənclər Teatr Festivalında iştirak edib.

Kollektiv festivalda şair, yazıçı Əjdər Olun “Meşəbəyinin dostları” musiqili nağıl-tamaşasını təqdim

edib. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Emil Əskərov, quruluşçu rəssamı Tərlan Sadıqov, musiqi tərtibatçısı Fərahim Fərəcovdur.

Festivalın bağlənşmə mərasimində Lənkeran teatrının truppası diplom və xatirə hədiyyəsi ilə mükafatlandırılıb.

“Bizi yurdumuza qaytarın”

Sərgi-konfransda işğal altındakı rayonlarımızın mədəni irsinə vurulan ziyandan söhbət açılıb, xilas edilmiş muzey eksponatları nümayiş olunub

Noyabrın 27-də Muzey Mərkəzinin sərgi qalereyasında “Bizi yurdumuza qaytarın” adlı sərgi-konfrans keçirildi. Tədbir Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası, Azərbaycan Qaçqın və Məcburi Köçkün Gənclər Təşkilatı, İstiqlal Muzeyi və Muzey Mərkəzinin təşkilatı dəstəyi ilə reallaşdı.



Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi, Vətən uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu.

Qaçqın və Məcburi Köçkün Gənclər Təşkilatının sədri Vüqar Qədirov çıxış edərək sərgi-konfrans haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, erməni işğalı nəticəsində xeyli sayda muzey eksponatlarımız düşmən tərəfindən talan edilib, dağıdılıb. Həmin eksponatların kiçik bir qismini düşməndən xilas etmək mümkün olub. Bu nümunələrin bugünkü sərgidə nümayiş etdirilməsinin məqsədi ölkəmizin məruz qaldığı işğala biganə yanaşan beynəlxalq təşkilatlara cansız eşyaların dili ilə yaşadığımız reallığı çatdırmaqdır.

Tədbirdə çıxış edən mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov Ermənistanın işğalı nəticəsində ölkəməz dəyən maddi və mənəvi ziyan haqqında danışdı. Qeyd etdi ki, belə bir sərgi ilk dəfə nümayiş olunur. İşğala məruz qalmış şəhər və rayonlarımızın muzeylərinin bir çoxu çətin şəraitə rəğmən Bakıda və ölkəmizin müxtəlif rayonlarında öz fəaliyyətlərini davam etdirirlər. Bildirildi ki, Er-



mənistan tərəfindən 20 faiz torpaqları işğal olunub, 1 milyondan artıq vətəndaşımız öz doğma torpaqlarından didərgin düşüb. İşğal olunmuş rayon və şəhərlərimizdə 11 dünya əhəmiyyətli, 223 ölkə əhəmiyyətli, 453 yerli əhəmiyyətli tarix və mədəniyyət abidəsi, 100 mindən çox eksponatın saxlanıldığı 22 muzey, 927 kitabxana, 808 klub müəssisəsi, 4 rəsm qalereyası, 4 teatr müəssisəsi və digər mədəniyyət obyektləri vardı. Bütün bu mədəni sərvətlər dağıdılaraq talan edilib.

Nazir müavinini vurğuladı ki, erməni təcavüzünün acı nəticələri ilə təkcə vətəndaşlarımız deyil, tarixi mədəniyyət abidələrimiz də üzləşib. Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyli-nin, görkəmli müğənni Bülbülün və Nəvə-nin büstləri də vandalizmə məruz qalıb. İndi

həmin büstlər – “Güllələnmiş heykəllər” adı ilə Milli İncəsənət Muzeyində saxlanılır.

Rafiq Bayramov qeyd etdi ki, bütün bunlara baxmayaraq Azərbaycan xalqı haqq və ədalətin zəfər çalacağına inanır: “Biz inanırıq ki, ölkə başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında torpaqlarımız işğaldan azad olunacaq, qaçqınlarımız öz doğma yurd yerlərinə qayıdacaq”.

Daha sonra çıxış edən Əməkdar incəsənət xadimi Fəxriyyə Xələfova, İşğal Olunmuş Ərazilərdəki Tarix və Mədəniyyət Abidələrini Müdafiə Təşkilatının sədri Faiq İsmayilov, Laçın Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin direktoru Türkanə Nuruyeva və başqaları tədbirin əhəmiyyətindən danışdılar. Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulması, bu təcavüzə beynəlxalq hüquqi qiymətin verilməsinin vacibliyi vurğulandı.

Tədbir iştirakçıları daha sonra sərgi ilə tanış oldular. “Bizi yurdumuza qaytarın” adlı sərgidə Kəlbəcər, Xocalı, Ağdam, Laçın, Cəbrayıl, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan və Şuşa tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin fondlarına məxsus eksponatlar nümayiş olunur.

FARİZ

Qara Qarayevin musiqisi Tokioda səslənib



Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, olim-pedaqoq, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı, akademik Qara Qarayevin 100 illiyi haqqında Azərbaycan Prezidentinin səərəmcamovna əsasən ölkəmizin hüduqlarından kənarda da tədbirlər təşkil olunur. Yubileyə həsr olunanş növbəti xatirə konserti noyabrın 25-də Yaponiyanın paytaxtı Tokioda keçirilib.

“Dojin-Kyokay” zalında keçirilən konsertin təşkilatçısı, Yaponiyada fəaliyyət göstərən “Beynəlxalq musiqi evi”nin rəhbəri, pianoçu Gülnarə Səferova çıxış edərək tədbir

iştirakçılarını salamlayıb. Bildirib ki, konsertin təşkilində məqsəd yapon musiqisevərləri zəngin Azərbaycan musiqisi və böyük bəstəkarımız Qara Qarayevin əsərləri haqqında məlumatlandırmaqdır.

Konsertin təşkilinə göstərilən köməyə görə Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzinə, “WorldInvestors TV” internet televiziyasına minnətdarlığını bildirən G.Səferova əlavə edib ki, XX əsrin əvvəllərində inkişafa başlayan Azərbaycan klassik musiqisi əsrin ortalarında artıq Avropa ölkələrində də yayılıb. Bu işdə dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin yetiməsi Qara Qarayevin böyük rolu olub. Qeyd edib ki, Qara Qarayevin

əsərlərinin Avropada çox geniş tanınmasına baxmayaraq, Yaponiyada onun yaradıcılığı haqqında məlumatlar azdır. Bunu nəzərə alaraq “Beynəlxalq musiqi evi” görkəmli bəstəkarın 100 illiyinə həsr olunan xatirə konserti təşkil edib. Yapon və rus musiqiçiləri də layihəni dəstəkləyərək konsertdə çıxış etməyə razılıq veriblər. Diqqətə çatdırılıb ki, Qara Qarayevin konsertin proqramına salınan əsərləri Yaponiyada ilk dəfə səslənəcək.

Konsert Qara Qarayevin rus şairi Aleksandr Puşkinin sözlərinə bəstələdiyi və rus vokalçı Valentina Pançenkonun Gülnarə Səferovanın müşayiəti ilə ifa etdiyi “Gürcüstan təpələrində” və “Mən sizi sevirdim” romansları ilə başlayıb. Sonra yapon skripkaçı Çie Savadanın və Gülnarə Səferovanın ifalarında səslənən “Skripka və fortepiano üçün sonata”, fleytaçı Daysuke Azumanın ifa etdiyi prelüdlər tamaşaçıların böyük marağına səbəb olub. Yapon balerına Yuka Yatanı isə bəstəkarın “Yeddi gözəl” baletindən Aiyşenin rəqsinə və “Vals”ı ifa edib.

İki saata yaxın davam edən konsertdə “Beynəlxalq musiqi evi”nin şagirdləri Yuri Usuri və Himari Takakinin Qara Qarayevin uşaqlar üçün bəstələdiyi “Düşüncə”, “Firtına”, “Hekayə”, “Sən oyun” pyesləri də tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Konsertdə, həmçinin Qara Qarayevin müəllimi olmuş Dmitri Şostakoviçin və görkəmli Azərbaycan bəstəkarı və dirijoru Niyazinin əsərləri səslənib.

Mədəniyyət nazirinin müavini

Ruminiyada səfərdə olub

Azərbaycan Respublikası mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov Ruminiyaya səfəri çərçivəsində bu ölkənin mədəniyyət üzrə dövlət katibi Razvan Rab ilə görüş keçirib.

Nazir müavini Ruminiya Respublikasının yaranmasının 100 illiyinin qeyd edilməsi ilə bağlı qarşı tərəfə təbriklərini çatdırıb. Dövlət katibi də 2018-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin qeyd olunmasının önəmini vurğulayıb, nazir müavini təbrik edib.

Görüşdə ikitərəfli əməkdaşlıq prioritetlərinə dair muzakirələr aparılıb, regional və beynəlxalq təşkilatlarda tərəfdaşlıq və qarşılıqlı dəstəyin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Səfər çərçivəsində Rafiq Bayramov həmçinin Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibində Azərbaycan və Ruminiya hökumətləri arasında ticarət-iqtisadi əlaqələr və elmi-texniki əməkdaşlıq üzrə Müstəqil komissiyaın 5-ci iclasında iştirak edib. İclasda ölkələr arasında əməkdaşlıq protokolu imzalanıb.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Buxarest şəhərindəki Heydər Əliyev xiyabanını ziyarət edib, ümummilli liderin büstü önünə gül dəstələri qoyub.

Qara dəniz regionu üzrə

mədəni əməkdaşlıq müzakirə edilib

Serbiyanın paytaxtı Belqradada Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) mədəniyyət üzrə İşçi qrupunun görüşü və üzv dövlətlərin Mədəniyyət nazirlərinin toplantısı keçirilib. Hazırda təşkilata Azərbaycan Respublikası sədrlik edir.

İşçi qrupun görüşündə Mədəniyyət Nazirliyini Beynəlxalq əməkdaşlıq və innovativ inkişaf şöbəsinin Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq sektorunun müdiri Nuriyyə Məmmədova təmsil edib. Görüşdə 2017-ci il üzrə qrupun koordinasiya olmuş Serbiyanın qiymətləndirmə məruzəsi dinlənib. Bundan əlavə, QDİƏT-in mədəniyyət platformasının yaradılması, film festivallarında iştirak, üzv ölkələrin XX əsr klassik yazıçılarının əsərlərindən ibarət toplantıların, birgə televiziya verilişlərinin hazırlanması kimi gələcək layihələr müzakirə edilib.

Mədəniyyət nazirlərinin toplantısında Azərbaycanı ölkəmizin Serbiyadakı səfiri Eldar Həsənovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti təmsil edib. “Mədəniyyət diplomatiyası – daha yaxşı dünya üçün bir vasitə” adı altında keçirilən toplantıda Qara dəniz regionunda mədəni irsin müdafiəsi, mədəni əməkdaşlığın təşviqi, sabit və təhlükəsiz dünya üçün mədəniyyət diplomatiyasının formalaşdırılması kimi mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb.

Türk dünyası gənclərini bir araya gətirəcək

layihə hazırlanır

Naxçıvanda Türk Şurası Gənc liderlərinin forumu keçirilib. Forumda çıxış edən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva qurumun fəaliyyətindən söz açıb. O, həmçinin Naxçıvanın 2018-ci il üçün “İslam mədəniyyətinin paytaxtı” elan edilməsi münasibətilə keçirilən mərasimdə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun himayəsində yaradılmış “Dədə Qorqud” kamera orkestrinin təqdimatını diqqətə çatdırıb.

Günay Əfəndiyeva bildirib ki, türk dünyası gənclərini bir araya toplamaq, onları bir-birləri ilə daha da yaxından tanış etmək məqsədilə quruma üzv olan türkdilli ölkələrin gəncləri üçün düşərgə layihəsi üzərində işlər aparılır. Fondun rəhbəri vurğulayıb ki, sahib olduğumuz mədəniyyətin qorunması və dünyada təbliğində gənclərdən çox şey asılıdır.

Xalq çalğı alətləri ifaçılarının müsabiqəsi

Azərbaycan Milli Konservatoriyasında (AMK) Xalq artisti, bəstəkar Hacı Xanməmmədovun 100 illiyinə həsr olunmuş “Xalq çalğı alətləri ifaçılarının I respublika müsabiqəsi” keçirilir.

Noyabrın 26-da tədbirin açılışında çıxış edən AMK-nın rektoru, Xalq artisti Siyavuş Kərimi ümidvar olduğunu bildirib ki, müsabiqə milli instrumental ifaçılığa öz müsbət töhfəsini verəcək. Rektor münsiflər heyətində çox dəyərli sənətkarların olduğunu diqqətə çatdırıb və iştirakçılara uğurlar arzulayıb.

Sonra püşkatma keçirilib, müsabiqəyə qatılan 57 iştirakçının çıxış sıraları müəyyən olub.

Noyabrın 30-dək davam edəcək müsabiqə instrumental ifaçılıq (tar, kamança, qanun və milli nəfəs alətləri) üzrə 2 yaş qrupunu (16-19, 19-25) əhatə edir.

Lalə AZƏRİ

Muzeylərdə xatirə tədbirləri

Abdulla Şaiqin mənzil-muzeyində Mikayıl Müşfiqin 110 illiyi münasibətilə noyabrın 27-də tədbir keçirilib.

Muzeyin direktoru Ülker Talıbzadə, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Lütviyyə Əşgərzadə, Cəfər Cəbbarlı-nın ev-muzeyinin direktoru Qəmər Bağirova, sənətşünaslıq elmləri doktoru Abbasqulu Nəcəfzadə XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, repressiya qurbanı Mikayıl Müşfiqin həyat və yaradıcılığından danışdılar.

54 sayılı məktəbin şagirdləri Mikayıl Müşfiqin yaradıcılığı ilə bağlı bədii hissə təqdim ediblər.

Noyabrın 26-da isə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin dəstəyi ilə M.S.Ordubadının xatirə muzeyində görkəmli yazıçı, dramaturq, ssenarist İmran Qasimovun 100 illik yubileyinə həsr olunan gecə keçirilib.

Tədbirdə Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas Aydın Kazımzadə, Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev, xalq artistləri Təriyel Qasimov, Nəvəvan Şeyxova, Lyudmila Duxovnaya, Əməkdar artist Şəfəq Əliyeva, teatrşünas Çingiz Ələsgərov və başqaları İmran Qasimov yaradıcılığı və onun Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə verdiyi töhfələr haqqında söz açıblar. Bildirilib ki, İmran Qasimov nasir, dramaturq və ssenarist kimi zəngin ədəbi-bədii irsə malikdir. Onun ssenariləri üzrə çəkilən filmlərdə fədakar əmək, məhəbbət parlaq şəkildə əksini tapıb. “Onun böyük üreyi”, “İnsan məskən salır” və s. filmlər bu gün də sevilərək baxılır.

Nə vaxt idi ki, reklam çarxları onu bizə tanıtdırmağa, konsertinə dəvət etməyə çalışırdı. Dünyanın ən iti pianoçu-su, 26 yaşlı macar gənci Peter Benze Bakiya gəlir konsert verəcəkdiki...

Noyabrın 24-nə təyin edilmiş konsert uğurla gerçəkləşdi. Bakı Konqres Mərkəzindəki konsertdən bir neçə saat öncə isə Peter Benze jurnalistlərlə görüşdü, onları maraqlandıran suallara cavab verdi.

Biz də onu təkcə ifasından yox, həm də söhbətindən tanıdıq. Peter özünü macar estrada pianoçusu, bəstəkarı və sound-dizayneri, yəni səs-səsy effektlərini yaradıb idarə edən şəxs kimi təqdim edir. Bütün bunlar bir tərəfə, Peter Benzenin adı 2012-ci ildə bir dilin (klavişin) təkrar basılması sürətinə (dəqiqədə 765 dəfə) görə “Ginnesin rekordlar kitabı”na düşüb.

Peter jurnalistlərin verə biləcəyi standart sualları qabaqlayaraq, söylədi ki, bu onun ölkəməz ilk səfəridir, təəssüf ki, Bakı ilə tanışlıq imkanı olmayıb. Amma Azərbaycan milli mətbəxi ilə tanış olmağa fürsət tapıb və yeməklərimizi çox bəyənib. Yaradıcılıq münasibətlərinə gəlincə, vurğuladı ki, gələcəkdə böyük məmnuniyyətlə Azərbaycanda ustad dərsləri verməniyyətə hazırdır: “Qastrol qrafikim çox sıxdır, sabah başqa ölkəyə uçmalıyam. Amma yaxın gələcəkdə belə bir təklif olarsa, ustad dərsi keçmək olar”.

Heyrətamiz pianoçunun konserti

Hər kəsə əldən itidir deməyin...



“Bakıda öz iti əl rekordunuzu təzələmək fikriniz varmı” sualına pianoçu rekordçu kimi yox, peşəkar kimi cavab verdi: “Mən heç bu barədə düşünmürəm də. Mənim üçün ən vacib olan ifanın keyfiyyətidir”.

Mətbuat konfransının ən maraqlı məqamı isə konsert təşkilatçılarının Peterə Azərbaycan milli musiqi aləti tarı hədiyyə etməsi oldu. Səlonada əyləşmiş hər kəs şahid oldu ki, Peter hədiyyədən daha çox, Əməkdar artist, tanınmış tarzen Şəhriyar İmanovun həmin aləti diləndirməsinə heyran oldu.

Axşam isə heyran qalmaq növbəsi Peter Benzenin konsertinə gələnlərdə idi. 4 yaşından etibarən pianoda çalmağa başlamış, həm ifaçı, həm də bəstəkar olan, Bostonda dünyanın bir nömrəli müasir musiqi məktəbində (“Berklee College of Music”) təhsil alan gənc minlərlə dinləyicini öz sənət işığına toplaya bilir.

Belini bir qədər əyib royalın qarşısına keçən Peterin klassik ifaçılardan çox fərqli görünüşü belə böyük və ecəzkar sənət qarşısında səcdə etməsi təsiri bağışlayırdı. Bir-birini əvəzləyən ötən illərin hit melodiyaları mükəmməl ifanın sayəsində yüngül musiqi kimi deyil, artıq populyar ciddi musiqi nümunəsi səviyyəsində qavranılır. İnanmayanlar musiqinin şəxsi saytındakı sıx qastrol qrafiki ilə maraqlana, konsertlərindən görüntüləri seyr edə bilərlər. O, 2012-ci ildən başlayaraq dünya turunda onlarla ölkədə çıxış edib. Eyni zamanda televiziya, kino, teatr tamaşaları, sənədli filmlər üçün musiqi yazır, populyar müğənnilər üçün mahnı bəstələyir.

Bir sözlə, hələ Peter Benzenin çıxışını görməmisinizsə, kimsə üçün “əldən itidir” ifadəsini işlətməyin.

Gülçahan MİRMƏMMƏD

“70 il sənsiz”

Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində dahi bəstəkarın anım günü münasibətilə “70 il sənsiz” adlı tədbir keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə muzeyin şöbə müdiri Gülnarə Ələsgərova açaraq bəstəkarın keçməkeşli ömür yolundan danışdı. Bildirdi ki, sovet hakimiyyətinin ilk illərində Üzeyir bəy təqiblərə məruz qalırdı. Bəstəkar həbs olunmaq təhlükəsi ilə də üzləşir. Üzeyir Hacıbəyliyə qarşı qaralama kampaniyasında ermənilər xüsusilə canfəşanlıq göstərirdilər. 1939-cu ildə Moskvada ittifaq miqyasında milli musiqi alətləri ifaçılarının müsabiqəsi keçirilir. Münisiflər heyətinə Üzeyir Hacıbəyli başçılıq edir. Müsabiqə zamanı bəstəkar bərk əsəbiləşir. Azərbaycanı təmsil edən ifaçılar arasında ermənilərin olmasına baxmayaraq, Bakı erməniləri Moskvaya məktub yazıb bildirirlər ki, Üzeyir Hacıbəyli millətçilik edir, qeyri millətlərin müsabiqədə iştirakına əngəllər törədir...

Professor Telman Ağdamski bəstəkarın bənzersiz yaradıcılığından qısa bəhs etdi. Bildirdi ki, 1908-ci ildə tamaşaya qoyulan “Leyli və Məcnun” operası Şərqdə ilk opera olmaqla yanaşı, Azərbaycan musiqisi tarixində yeni səhifə açıb. Bundan sonra Ü.Hacıbəyli “Şeyx Sənan”, “Rüstəm və Söhrab”, “Şah Abbas və Xurşudbanu”, “Əsli və Kərəm” muğam operalarını yazıb, bəstəkarın “Ər və arvad”, “O olmasın, bu olsun”, “Arşın mal alan” musiqili komediyaları tamaşaçılara təqdim edilib. Üzeyir Hacıbəylinin 1937-ci ildə tamaşaya qoyulan “Koroğlu” operası dövrünün ən yaxşı operalarından biri kimi qiymətləndirilib.

Bildirildi ki, Üzeyir Hacıbəyli həm də görkəmli maarifçi, kəsərlil qələmə malik publisist idi. Böyük Vətən müharibəsi illərində vətənpərvərlik mövzusunda bir sıra mahnılar, “Vətən və cəbhə” kantatası, habelə “Sənsiz” və “Sevgili canan” romanslarını, Qələbə günü münasibətilə “Qələbə himni”ni yazıb.

Bu gün bəstəkarın xatirəsi adını daşıdığı Bakı Musiqi Akademiyasında, digər mədəniyyət ocaqları və bədii kollektivlərdə deyil, həmçinin ədəbi əsərlərdə yaşayır. Mərhum şair Tofiq Bayram şeirlərindən birini bəstəkarın ev-muzeyinə həsr edib. Tədbirdə Aşef Zeynalı adına Musiqi məktəbinin tələbəsi Amalya Məmmədova həmin şeiri oxudu.

Savalan FƏRƏCOV

4 tədbir

Dahi bəstəkar vəfatının ildönümündə məzarı önündə anıldı

Azərbaycan professional musiqisinin banisi, böyük musiqişünas-alim, pedaqoq Üzeyir Hacıbəylinin vəfatından 70 il ötdü. Noyabrın 23-də – dahi bəstəkarın xatirə günündə mədəniyyət və incəsənət xadimləri, ictimaiyyət nümayəndələri Üzeyir Hacıbəylinin Fəxri xiyabandakı məzarını ziyarət etdilər.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə çıxış edərək bəstəkarın zəngin yaradıcılığından, musiqi mədəniyyətimizin tarixində müstəsna rolundan söz açdı. Bildirdi ki, bütün ömrünü Azərbaycan mədəniyyətinə, musiqisinə həsr edən unudulmaz şəxsiyyət ən müxtəlif janrlarda musiqi əsərləri – opera, operetta, marş, kantata, mahnı və romanslar, kamera və xor əsərləri yazmaqla bərabər, 300-dən çox xalq mahnısını nota köçürüb. Üzeyir Hacıbəyli təkcə musiqi bəstələmirdi, həm də xalq musiqisinin nəzəri əsaslarını gələcək nəsle çatdırmaq üçün tədris vəsaitləri hazırlayırdı. Onun 1945-ci ildə nəşr edilmiş “Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları” adlı mükəmməl elmi əsəri bu gün də musiqi dərsliyi kimi istifadə edilir.

Vurğulandı ki, Üzeyir Hacıbəyli Azərbaycan musiqisində köklü dönüş yaratmış dahi-dir. O, milli bəstəkarlıq məktəbinin özüünü



qoymaqla yanaşı, təkcə Azərbaycanda deyil, müsəlman Şərqində ilk operanın, ilk musiqili komediyanın, musiqi tariximizdə bir sıra janrların ilk nümunələrinin yaradıcısı kimi əbədi olaraq xatırlanacaq.

Diqqətə çatdırıldı ki, Üzeyir Hacıbəylinin əsərləri bu gün də dünyanın konsert salonlarında ifa olunur. Bəstəkarın doğum günü

– 18 sentyabr ənənəvi olaraq ölkəmizdə Musiqi günü kimi qeyd edilir və hər il onun xatirəsinə həsr olunmuş musiqi festivalı keçirilir.

Sonra Azərbaycan Dövlət Xor Kapellasının ifasında Üzeyir Hacıbəylinin “Leyli və Məcnun” operasından “Şəbi-hicran” səsləndirildi.

F.HÜSEYNOV

Rasim Ocaqovun 85 illiyi doğma şəhərində qeyd edilib



Azərbaycan kino sənətinin görkəmli nümayəndəsi, kinorejissor, SSRİ və respublika dövlət mükafatları laureatı, Xalq artisti Rasim Ocaqovun anadan olmasının 85 illiyi noyabrın 24-də onun doğulub boya-başa çatdığı Şəki şəhərində qeyd olunub.

Şəhər rəhbərliyi, sənətkarın ailə üzvləri və sənət dostları, yubiley tədbirinə dəvət olunan qonaqlar, mədəniyyət və incəsənət xadimləri əvvəlcə Rasim Ocaqovun şəhərin “Güyümlər” dairəsi ərazisindəki bərelyefi önünə əkilmiş gül dəstələri qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər. 2008-ci ildə qoyulmuş bərelyefin müəllifi Xalq rəssamı Natiq Əliyevdir.



Sonra tədbir iştirakçıları Rasim Ocaqovun adı verilmiş Şəki Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin açılışında iştirak ediblər. Mərkəzin nəzdində uşaq kino-foto studiyası da fəaliyyət göstərəcək.

Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Zərinə Cavadova, Təhsil Nazirliyinin şöbə müdürü Vəlif Məmmədov mərasimdə çıxış ediblər. Sonra musiqili proqram təqdim edilib.

* * *

Həmin gün Şəki şəhərində Rasim Ocaqovun anadan olmasının 85 illiyi münasibətilə yubiley tədbiri keçirilib.

Tədbirin əvvəlində sənətkarın həyat və yaradıcılığından bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilib.

Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov çıxış edərək Rasim Ocaqovun 85 illiyinin qeyd olunmasının Şəkinin mədəni həyatında əlamətdar hadisə olduğunu bildirib. Vurğulanıb ki, görkəmli kinorejissorun yaradıcılığında Şəki mövzusu xüsusi yer tutur. O, doğulduğu yerə qəlbən bağlı idi. Onun bir sıra filmlərindəki şəkili obrazlarında burada yaşayan insanlara xas olan xüsusiyətlər böyük sənətkarlıqla canlandırılıb. Rasim Ocaqovun xatirəsi anadan olduğu şəhərdə daim əziz tutulur. Şəkidə onun yaşadığı evə xatirə lövhəsi vurulub, “Güyümlər” meydanında bərelyefi qoyulub. Şəhərin küçələrindən biri sənətkarın adını daşıyır. Yubiley tədbirləri çərçivəsində açılışı olan Şəki Uşaq

Gənclər İnkişaf Mərkəzi də onun adını yaşadacaq.

Rasim Ocaqovla bağlı xatirələrini bölüşən Azərbaycan Respublikası Kinematografıqlar İttifaqının sədri, Dövlət mükafatları laureatı, Xalq artisti Şəfiqə Məmmədova deyib: “Azərbaycan milli kinosunda elə bil ayrıca kino adası var - Rasim Ocaqovun kinosu. Mən özümü çox xoşbəxt insan sayıram ki, o kinoya aidəm və orada varam. Rasim Ocaqov çox şərəfli, çox mənalı bir ömür yaşadı. Həç nədə gözü yox idi, filmləri idi onun varlığı. O, bu varlığı Azərbaycan xalqına miras qoyub getdi”.

Rasim Ocaqovun filmlərində rol almış xalq artistləri Hacı İsmayilov və Fəxrəddin Manafov kinorejissorla bağlı xatirələrini bölüşüblər.

Sonra Xalq artisti Rasim Ocaqovun 85 illik yubileyi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Kinematografıqlar İttifaqının keçirdiyi “Şəki, mən səni sevirəm” müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi olub.

“Ən yaxşı bədii film” nominasiyasında rejissor Tahir Əliyevin “Xalisin arzuları”, “Ən yaxşı sənədli film” nominasiyasında Zəmin Məmmədovun “Şəbəke” filmi qalib olub. “Foto” nominasiyasında Nigar Pirimovanın “Qədim Şəki” fotosu mükafat qazanıb. Təcəddin Quliyevin “Şəki, mən səni sevirəm”, Rəşad Qasimovun “Rasim Ocaqov zirvəsi” filmləri, Azər Cəfərovun “Şəkinin uşaqları” fotosu münisiflər heyətinin xüsusi mükafatına layiq görüldü.

Şabranda dram dərnəyinə “Xalq teatrı” adı verilib

Şabran rayon Mədəniyyət Mərkəzində fəaliyyət göstərən dram dərnəyinə “Xalq teatrı” adı verilməsi ilə əlaqədar tədbir keçirilib.



Tədbiri giriş sözü ilə Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin Şabran rayonu üzrə nümayəndəsi Əhməd Səmədov açaraq rayonun tarixindən, mədəni müxtəlifliyindən, dərnəyin fəaliyyətindən danışdı.

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Nazim Ağayev bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin müvafiq əmri ilə Şabran dram dərnəyinə “Şabran Xalq teatrı” adı verilib. O, müvafiq diplomu teatrın rəhbəri Cabir Əmrəhova təqdim edib, kollektivə təbriklərini çatdırıb. Bildirib ki, Şabran dram dərnəyi regionda “Xalq teatrı” adı almış ikinci belə kollektivdir.

Sonra Şabran Xalq teatrı tərəfindən İlyas Əfəndiyevin əsəri əsasında hazırlanmış “Hökmdar və qızı” adlı tamaşa (quruluşçu rejissor Cabir Əmrəhov) nümayiş etdirilib.

Sonda çıxış edən rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Novruz Novruzov bu əlamətdar hadisə münasibətilə təbriklərini çatdıraraq Xalq teatrının bir neçə üzvünə fəxri fərmanlar təqdim edib.

Qax şəhərində növbəti “Milli mətbəx bayramı”

Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin təşkilatçılığı, Qax Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə noyabrın 25-də Qax şəhərində növbəti “Milli mətbəx bayramı” keçirilib.



Mədəniyyət mərkəzində təşkil olunan tədbirdə Qax, Zaqatala, Balakən, Şəki və Oğuz rayonlarının milli mətbəxinə aid nümunələr, həmçinin xalq sənətkarlarının, təbiiq sənət ustalarının əl işləri nümayiş etdirilib.

Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Vəfa Heydərova, Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Mirvari Zeynalova və rayonlardan dəvət olunmuş qonaqlar əvvəlcə bölgə kulinarlarının hazırladıqları milli mətbəx nümunələrinin sərgisi ilə tanış olublar.

Bayram tədbiri sonra Mədəniyyət mərkəzinin zalında konsert proqramı ilə davam edib. Tədbirdə Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin Qax rayonu üzrə məsləhətçisi Dilare Əzizova bölgənin milli mətbəxinin təbliği və tanidilməsi baxımından belə tədbirlərin əhəmiyyətindən bəhs edib.

Mikayıl Müşfiqə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə

Saatlı rayon Mərkəzi kitabxanası rayon Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan ədəbiyyatının unudulmaz simalarından biri, şair Mikayıl Müşfiqin anadan olmasının 110 illiyi münasibətilə tədbir keçirib.

Tədbirdə ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri, Tibb kollecinin, Texniki peşə liseyinin tələbələri, ziyalılar, fəal oxucular iştirak ediblər.

Gecədə rayon İcra Hakimiyyətinin məsul işçisi Mehriban Ağayeva, Sabirabad Regional Mədəniyyət İdarəsinin baş məsləhətçisi Telman Əzimov, Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin direktoru Sakit Bağirov, Mədəniyyət mərkəzinin direktoru Bəylər Əliyev və digərləri çıxış ediblər. Uşaq musiqi məktəbinin kollektivinin iştirakı ilə ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirilib.

Respublika müşavirəsində “Bölgələrdən bölgələrə” festivalına yekun vurulacaq

əvvəli səh. 1-də

Ağstafa və Gəncə Regional Mədəniyyət idarələrinin təşkilatçılığı ilə Qazax rayon Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən “Bölgələrdən bölgələrə” adlı konsert proqramında F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının “Xəmsə” estrada qrupu çıxış edib.

Tədbirdə Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Rəhim Quliyev, Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Sənan Hacıyev, Qazax, Ağstafa və Tovuz rayonlarının mədəniyyət işçiləri iştirak ediblər.

Alqışlarla qarşılanan konsert proqramına cavab tədbiri olaraq Ağstafa Regional Mədəniyyət İdarəsinin “Oğuz-Tayfa”



instrumental ansamblı Gəncə şəhərində çıxış edib. Ağstafa və Gəncə regional idarələrinin

təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən konsertdə təqdim olunan musiqi nömrələri, balaca rəqqasların çıxışları hər kəsin marağına səbəb olub.

* * *

Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin musiqi kollektivləri isə Sumqayıt şəhərində konsert proqramı təqdim ediblər.

Şəhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil edilən konsertdən öncə Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Mehman Şükürov çıxış edərək tədbirin önəmindən danışdı. Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin rəisi Nazim Ağayev Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən bu tədbirlərin regionlararası

mədəni əlaqələrin güclənməsinə, təcrübə mübadiləsinin artmasına müsbət təsir etdiyini bildirib.

Daha sonra səhnəyə çıxan Xaçmaz Regional Mədəniyyət İdarəsinin musiqi kollektivlərinin ifaları alqışlarla qarşılanıb.

* * *

“Bölgələrdən bölgələrə” adlı daha bir konsert Xaçmaz şəhərində Xaçmaz və İsmayıl Regional Mədəniyyət idarələrinin birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşib.

Konsert proqramında İsmayıl Regional Mədəniyyət İdarəsinin əhatə etdiyi rayonlarda fəaliyyət göstərən incəsənət ustaları və kollektivləri çıxış edib.

Sumqayıt şəhəri F.Əmirov adına Uşaq musiqi məktəbində fəaliyyət göstərən “Buta” qızlar ansamblı isə İsmayıl rayon Mədəniyyət Mərkəzində konsert proqramı təqdim edib.

Konsertdə ansamblın solistlərinin ifasında Ələkbər Tağıyevin, Əlibaba Məmmədovun mahnı və təsnifləri, Xalq artisti Zeynəb Xanlarovanın reper-tuarından mahnılar, muğam və saz havaları maraqla dinlənilib.

Sonda F.Əmirov adına Uşaq musiqi məktəbinin direktoru Vəlif Heydərov çıxış edərək belə tədbirlərin keçirilməsinin regionlararası əlaqələrdə mühüm rol oynadığını bildirib.

“Bu, Azərbaycan vokal məktəbinin böyük uğurudur”

“Müğənnilərimiz Böyük Teatrda parlaq çıxış edirlər”

Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrının solisti, tanınmış opera müğənnisi Elçin Əzizova “Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti” fəxri adının vəsiqəsi və döş nişanı təqdim edilib. Elçin Əzizov Prezident İlham Əliyevin 27 may 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında xidmətlərinə görə bu ada layiq görülüb.

Noyabrın 22-də Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrının səhnəsində P.I.Çaykovskinin “Qaratoxmaq qadın” operası göstərilib. Tamaşada iki əsas kişi rolunu azərbaycanlı opera müğənniləri Elçin Əzizov və Yusif Eyvazov ifa ediblər.

Tamaşa qurtarandan sonra Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu səhnəyə



çıxaraq fəxri adın vəsiqəsini və döş nişanını müğənniyə təqdim edib.

Diplomat diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə Elçin Əzizov və Yusif Eyvazov eyni gündə təltif

olunublar: “Yusif Eyvazova bu mükafatı bizim Böyük Britaniyadakı səfirimiz təqdim edib, bu yüksək adın vəsiqəsini və döş nişanını Moskvada, Böyük Teatrın binasında təqdim etmək şərəfi isə mənə qismət olub”.

Səfir qeyd edib ki, 1938-ci ildə Moskvada Azərbaycan incəsənəti dekadası keçirilərkən görkəmli müğənni Bülbül Böyük Teatrın bu tarixi səhnəsində oxuyub: “Mən çox həyəcanlıyam, çünki bu səhnə mənim üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Səksən il bundan əvvəl mənim atam Bülbül bu səhnədə əfsanəvi xalq qəhrəmanı Koroğlu rolunda çıxış edib. Bu gün, o tarixdən 80 il keçəndən sonra Böyük Teatrın səhnəsində böyük rus bəstəkarı Pyotr İliç Çaykovskinin operasında iki azərbaycanlı parlaq çıxış edir. Bu, Azərbaycan vokal məktəbinin böyük uğurudur. Mən bu gün bütün dünya səhnələrində oxuyan Elçin Əzizovu, Yusif Eyvazovu, Dinara Əliyevanı təbrik etmək istəyirəm. Gəlin bizim solistlərə, bu səhnədə olanların hamısına böyük uğurlar diləyək”.

Elçin Əzizov əməyinin yüksək qiymətləndirilməsinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib. Müğənni həmçinin tamaşaçılara və kollektivə dərin ehtiramını bildirib, səfir Polad Bülbüloğlu-na təşəkkür edib.

Bakıda Türk filmləri həftəsi keçirildi

əvvəli səh. 1-də

Mətbuat konfransında iştirak edən Türkiyənin tanınmış kinoaktyoru, “Diriliş Ertuğrul” serialında baş qəhrəmanlardan birini oynayan Sezgin Özdemir bildirdi ki, Bakıya gəlişindən çox məmnundur. Türk filmləri həftəsi həm də iki ölkənin kino mütəxəssislərinə təcrübə mübadiləsi imkanındır. Azərbaycan kinosu nümunələrindən “Dədə Qorqud”, “Babək”, “Nəsimi”, “Nabat”, “Nar bağı” kimi filmləri izlədiyini deyən aktyor azərbaycanlı kinematoqrafçıların öz işlərini daha geniş miqyasda tanıtmalarının vacibliyini də diqqətə çatdırdı.

Mətbuat konfransında tanınmış aktrisa, “Səni sevirəm, adamım” filmində baş rolunu oynayan Gizem Karaca, “Güllər” filminin

menecer Özlem Erçağlar jurnalistləri maraqlandıran sualları cavablandırırdı.

Həmin gün axşam Nizami Kino Mərkəzində IV Türk filmləri həftəsinin açılış mərasimi keçirildi.

Mərasimdə Əməkdar incəsənət xadimi Ayaz Salayev çıxış edərək artıq ənənə halını almış layihənin əhəmiyyətindən söz açdı. Bildirdi ki, bu gün türk filmlərinin dünya miqyasında izləyici auditoriyası var: “Bu, bizim üçün sevindirici haldır. Türk filmlərinə baxdıqda, sanki öz filmlərimizə baxırıq. Türkiyə istehsalı olan filmlərin uğurlarını biz öz uğurlarımız hesab edirik”. Bildirdi ki, tamaşaçılar üçün bu həftə çox gözəl film bayramı olacaq.



Qonaqları salamlayan Türkiyə Prezidentinin baş müşaviri, Yerli Düşüncə Dərnəyinin fəxri başqanı Yalçın Topçu film həftəsinin önəmini qeyd etdi. Bildirdi ki, türk filmləri yalnız Azərbaycanda deyil, digər qardaş türkdilliliklərdə, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində nümayiş olunur.

Türkiyənin Azərbaycanda kəfəri Erkan Özoral iki qardaş xalq arasında əsrlər boyu davam edən sarsılmaz dostluq əlaqələrindən danışdı: “Bu gün Türkiyə ilə Azərbaycan arasında yeni mədəniyyət körpüsü qurulur. Biz bir-birimizə bağlayan çox səbəblər var, ancaq bunlardan ən önəmlisi könlü bağlarıdır. Bizlər bir millət, iki dövlət olaraq, bir-birimizi hər sahədə tanımalı, yaxınlaşmalıyıq, bunun üçün mədəniyyətlərimizi qarşılıqlı surətdə təbliğ etməliyik”.

Cəfər Cəbbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının direktoru Müşfiq Hətəmov da film həftəsinin əhəmiyyətini yüksək

qiymətləndirdi: “Biz qardaş ölkə Türkiyə ilə mədəniyyət sahəsindəki əməkdaşlığımızdan məmnunuq. Kino sənayemizi inkişaf etdirmək üçün Türkiyənin təcrübəsindən geniş istifadə etməliyik. İnanıram ki, bu sahədə əlaqələrimiz daha da möhkəmlənəcək”.

Sonra rejissor Mehmet Günnün “Güllər” filmi nümayiş olundu. Film yaşanan faciələrin Anadolu insanı üzərində təsirindən bəhs edir.

Qeyd edək ki, Türk filmləri həftəsi ərzində beş ekran əsəri ümumilikdə 9 dəfə pulsuz nümayiş olunub. Proqram “Güllər”, “Səni sevirəm, adamım”, “Can fəda”, “Hay” və “Anons” filmləri daxil idi.

Nümayişdən sonra rejissorlar və filmdə rol almış aktyorlarla izləyicilərin görüşü təşkil edildi.

Həftə çərçivəsində türkiyəli kinematoqrafçıların Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin tələbələri ilə görüşü də keçirilib.

LALƏ FARİZ

Ölməz musiqilər tələbə və şagirdlərin ifasında

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin (ADMIU) birgə həyatı keçirilən “Yeni nəsil dövlət edir” layihəsi çərçivəsində dahi bəstəkar Qara Qarayevin 100 illiyinə həsr olunmuş konsert təqdim edildi.

Konsertdən öncə ADMIU-nun Musiqi sənəti fakültəsinin dekani, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Nərminə Qaralova çıxış edərək Qara Qarayevin yaradıcılığından söhbət açdı. Sonra bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında videoqarx nümayiş olundu.

Konsertdə tələbələr ifasında Qara Qarayevin əsərləri səsləndirilib.



Moskvadakı Qara Qarayev adına Uşaq musiqi məktəbində isə bəstəkarın 100 illiyinə həsr olunmuş festival keçirilib.

Festivalda Moskvanın bir sıra musiqi məktəblərinin şagirdləri Qara Qarayevin əsərlərini maharətlə ifa ediblər. Festival böyük konsert proqramı ilə başa çatıb. Qaliblərə diplomlar və fəxri fərmanlar təqdim olundu.

“Mənim Azərbaycanım” yenidən səhnədə

Dekabrın 25-də Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı Heydər Əliyev Sarayında “Mənim Azərbaycanım” adlı konsert proqramı ilə yenidən sənətsevərlərin qarşısına çıxacaq.

Sarayın mətbuat xidmətindən bildirilib ki, obrazlılığı, rəngarəngliyi və ifaları böyük maraqla qarşılanan “Mənim Azərbaycanım” konsert proqramında milli rəqlərimizlə yanaşı, “Koroğlu” bərpərdəli milli baletlə də nümayiş olunacaq.

Konsert proqramının bədii rəhbəri və quruluşçusu Rusiyanın Xalq artisti Dikalı Muzakayevdir.



Tarzan Məmməd Ağasıyevin xatirəsi anılıb

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində tarzan Məmməd Ağasıyevin 70 illiyinə həsr olunmuş xatirə gecəsi keçirilib. Tədbir “Mədəniyyət” kanalı və Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin birgə layihəsi çərçivəsində reallaşdı.



Xalq artisti, tarzan Vamiq Məmmədəliyev, Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva və jurnalist-publisist Sədaqət Kərimova çıxış edərək Məmməd Ağasıyevin həyat və yaradıcılığından söz açıb, sənət fəaliyyəti haqqında məlumat veriblər.

Tədbir tanınmış ifaçıların konsert proqramı ilə davam edib. İfaçıları Xalq artisti Adil Bağirovun bədii rəhbərliyi ilə Azərbaycan Televiziyası və Radiosunun Əhsən Dadaşov adına “Xatirə” xalq çalğı alətləri ansamblı müşayiət edib.

Sonda sənətkarın qızı, bəstəkar-müğənni Sevinc Ağasıyeva təbirin təşkilatçılarna və iştirakçılarna dərin minnətdarlığını bildirib.

“Cahan fikrimizlə süslənəcəkdir...”

Bakı Xoreoqrafiya Akademiyası (BXA) Təhsil Kompleksinin tam orta məktəbində Mikayıl Müşfiqin anadan olmasının 110 illiyi münasibətilə “Cahan fikrimizlə süslənəcəkdir, Hər zaman nəğməmiz səslənəcəkdir” adlı ədəbi-bədii kompozisiya keçirilib.

Əvvəlcə məktəbin direktoru Bəşarət Hüseynova çıxış edərək tədbirin Mikayıl Müşfiqin 110 illiyi haqqında ölkə başçısının sərəncamına uyğun olaraq təşkil edildiyini söyləyib, görkəmli şairin həyat və yaradıcılığında danışdı.

Sonra BXA-nın Azərbaycan dili və ədəbiyyatı kafedrasının müdiri, professor Vəfa Əliyev Mikayıl Müşfiq poeziyasından bəhs edərək şairin şəxsiyyətini milli şüur və vətənpərvərliyin mücəssəməsi, onun yaradıcılığına isə gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsində, vətənpərvərlik hisslərinin təbriyəsində əvəzsiz xəzinə adlandıraraq BXA-nın tam orta məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi Aypara Məmmədova da Müşfiq yaradıcılığında bəhs edib.

Məktəblilər Müşfiq poeziyasından “Yenə o bağ olaydı”, “Oxu, tar” şeirlərini və digər nümunələri səsləndirib, rəqs ediblər.

Sonda M.Müşfiqin “Şəngül, Şüngül, Məngül” nağılından səhnəcik nümayiş etdirilib.



Şəkiddə ustad dərsləri

Mədəniyyət Nazirliyinin müvafiq əmrinə əsasən Şəki şəhərində Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının mütəxəssisləri tərəfindən ustad dərsləri keçirilib. Dərsləri BXA-nın kafedra müdiri, Əməkdar artist Sənan Hüseynli və Prezident təqaüddəyisi Çinarə Quliyeva aparıblar.

4 №-li Uşaq musiqi məktəbinin konsert zalında reallaşan tədbirdə Şəki Regional Mədəniyyət İdarəsinin əhatə etdiyi Şəki, Balakən, Zaqatala və Qax rayonlarının uşaq incəsənət məktəbləri, mədəniyyət evləri və klublarında çalışan xoreoqrafiya üzrə mütəxəssislər və onların şagirdləri iştirak ediblər.

Regional idarənin rəisi Mirvəri Zeynalova qonaqları və iştirakçıları salamlayıb.

Ustad dərslərində əvvəlcə kollektivlərin ifasında bir neçə rəqs təqdim olunub. Sonra BXA-nın müəllimləri tərəfindən xüsusi innovativ proqram üzrə məşğələlər keçirilib. Ustad dərsləri xoreoqrafiya üzrə tədrisin keyfiyyətinin, mütəxəssislərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması və bu sahədə istedadlı yeniyetmələrin aşkar edilməsi məqsədi daşıyır.

Noyabrın 26-da Cəfər Cəbbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanasında unudulmaz sənətkarlar, xalq artistləri – opera müğənnisi Gülxar Həsənovanın 100 və aktyor Həsən Məmmədovun 80 illiyinə həsr olunmuş “Sənət fədailəri” adlı tədbir keçirilib.

Kitabxananın direktor müavini Xəlilə Musayeva tədbiri açaraq ölkə başçısının 30 iyul 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə məşhur aktyor Həsən Məmmədovun 80, 15 avqust 2018-ci il tarixli sərəncamla Azərbaycanın görkəmli opera müğənnisi Gülxar Həsənovanın 100 illiyinin qeyd olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Çıxış edən hər iki sənətkarın ömür yolu və yaradıcılığında

Xırdalanlı şagirdin nailiyyəti

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin Abşeron rayon Xırdalan şəhər 11 illik Musiqi məktəbinin fortepiano ixtisası üzrə IV sinif şagirdi 10 yaşlı Nuray Mehdiyeva (müəllim – Arzu Manafova) 21-24 noyabr tarixində Tbilisidə keçirilən gənc pianoçuların beynəlxalq müsabiqəsində uğur qazanıb.

3 yaş qrupu üzrə keçirilən müsabiqənin I yaş qrupunda çıxış edən Nuray Mehdiyevanın ifası Rusiya, Amerika, İsrail, Litva və Gürcüstandan olan münisiflər heyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilərək, II dərəcəli diploma layiq görüldü.



“Sənət fədailəri”



söhbət açıblar.

Tədbirdə Həsən Məmmədovun kino və Gülxar Həsənovanın səhnə fəaliyyətlərini əks etdirən

qisaməttrajlı film nümayiş olunub.

Sonra qonaqlar “Azərbaycanın səhnə korifeyləri” adlı fotosərgiyə baxıblar.

“Müşfiqli dünya”



Dekabrın 21-də Heydər Əliyev Sarayında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, şair Mikayıl Müşfiqə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecə keçiriləcək. Azərbaycan Televiziyasının “Mədəniyyət” kanalı və Heydər Əliyev Sarayının birgə təşkilatçılığı ilə keçiriləcək “Müşfiqli dünya” adlı gecədə ölməz şairin həyat və yaradıcılığından söhbət açılacaq, şeirləri, sözlərinə yazılan mahnılar səslənəcək.

Mikayıl Müşfiq qısa ömrünə baxmayaraq, əsərləri ilə Azərbaycan ədəbiyyatında dərin iz qoyub, Azərbaycan poeziyasında öz yolunu yaradıb. Şair 30 illik qısa ömrə sığışan böyük sənət uğurları, qeyri-adi yaradıcılığı ilə bu gün də insanları düşündürür, heyrləndirir və sevindirir.

Afaq Məsudun romanı

Türkiyədə nəşr olunub



Tanınmış yazıçı, tərcüməçi, Əməkdar incəsənət xadimi Afaq Məsudun “Azadlıq” romanı Türkiyədə nəşr olunub.

“Zəngin yayıncılık” nəşriyyatında işıq üzü görən kitabı türk dilinə tanınmış mütercim Yurtseven Şen çevirib.

Kitab Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin “Zəngin yayıncılık” nəşriyyatı ilə birgə həyata keçirdiyi “Azərbaycan kitablarının dünyada tanıtılması” layihəsi çərçivəsində ərəşəyə gəlib.

6 yaddaş

Noyabrın 23-də Binəqədi rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində (MKS) Xalq yazıçısı, dramaturq, ssenarist İmran Qasimovun (1918-1981) 100 illik yubileyi ilə bağlı ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Tədbiri Binəqədi rayon MKS-nin direktoru Rəna Biləndərli açaraq İmran Qasimovun ömrü yolundan danışdı. Qeyd edib ki, İmran Qasimov ədəbi yaradıcılığı ilə yanaşı, respublika kinematografiya nazirinin birinci



müavini, “Literaturnı Azərbaycan” jurnalının baş redaktoru, 1975-ci ildən ömrünün sonuna kimi Azərbaycan Yazıçılar İttifaqı İdarə heyətinin birinci katibi vəzifələrində çalışıb. Əməkdar incəsənət xadimi, Xalq yazıçısı fəxri adlarına layiq görüldü,

Azərbaycan Dövlət mükafatı, “Lenin”, “Qırmızı Əmək Bayrağı”, “Şərəf Nişanı” ordenləri ilə təltif olunub. Onun “İllər keçir”, “İtaliya mozaikası” kimi əsərləri Moskva teatrlarında da səhnələşdirilib. Həsən Seyidbəyli ilə birgə qələmə aldığı “Uzaq sahillərdə” romanı müxtəlif dillərə tərcümə olunaraq müəlliflərini və ölkəmizi bütün dünyada tanıdıb.

“Mədəniyyət” qəzetinin əməkdaşı Savalan Fərəcov çıxış edərək görkəmli sənətkarın Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında mühüm xidmətlərindən danışdı. Qeyd edib ki, İ.Qasimovun nasir, dramaturq və ssenarist kimi zəngin yaradıcılığı var.



Hələ sağlığında əsərləri tədqiqat mövzusunə çevrilib, haqqında monoqrafiyalar yazılıb. Onun yaradıcılığı bütünülklə müasirlərinin mənəvi zənginliyini, əxlaqi keyfiyyətini əks etdirib. Məhz bu səbəbdəndir ki, əsərləri böyük rəğbətlə qarşılanıb və sevilib.

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Fərrux Məmmədov qeyd edib ki, öz dəst-xətti ilə seçilən İ.Qasimov XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafına töhfələr verib. Yaradıcılığında dənizin, Xəzər neftçilərinin xüsusi yeri var. “Yer altından gələn səslər”, “Arzu”, “Yeni üfüqlər”, “Xəzər üzərində şəfəq”, “Xəzər neftçiləri haqqında dastan”,

“Dəniz cəsurları sevir”, “İnsan məskən salır” və sair əsərləri məhz bu mövzu ilə bağlıdır.

AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutunun elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ayten Rüstənzadə bildirib ki, xalqilik İ.Qasimovun yaradıcılığını şərtləndirən və səciyyələndirən xüsusiyyətlərdəndir. Bu, onun təsvir etdiyi qəhrəmanların mənəvi aləminə çox bağlı olduğunu parlaq şəkildə göstərir. O, qəhrəmanının həyat yolunu bir vətəndaş olaraq izləyir, müşahidə edirdi.

Çıxışlardan sonra yazıçının həyat və yaradıcılığı ilə bağlı videoçarx nümayiş olunub.

Elə səhnə ustası var ki, onun sənət yolu bir teatrın yaradıcılıq yoludur, səhnəyə gətirdiyi hər bir yenilik teatrın yeniliyidir, yaratdığı hər obraz, həftə epizodik olsa belə, tamaşaçının yaddaşına əbədi həkk olunur. Belə sənətkarların əsas meyarı istedaddır. İstedad işığına gədən yolda isə heç kəs azmaz. Xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev də bu cür sənət həyatı yaşayıb.

Məhəmməd İsmayıl oğlu Burcəliyev 1914-cü il aprelin 25-də Şəki şəhərində anadan olub. Burada beşillik orta təhsilini başa vurduqdan sonra 1930-cu ildə Bakıya gələrək Karl Libknext adına Fabrik-zavod məktəbinə daxil olub. O illəri aktyor öz xatirələrində belə yada salır: “1930-cu ilin əvvəllərində Bakıda sənət məktəbində oxumaq üçün şagird qəbulu ilə bağlı Şekidə elanlar vurulurdu. Mən də oxumaq üçün özümü həmin məktəbə yazdırdım. Sənət məktəbinə gələrkən bizi çox yaxşı qarşıladılar və iş paltarını da verdilər. Bu sənət məktəbində həm qazma sənətini öyrənəcək, həm də təhsil almalı idik. Birheftlik təcürbə keçdikdən sonra təhsil alacağımız məktəbə gəldik. İlk dərsimiz ədəbiyyat dərsi idi. Zəng vuruldu və məktəbin direktoru yanında ortaboy, qarabuğdayı, qalın dodaqlı bir oğlanla daxil oldular və işlərimizdə uğurlar arzulanırdı. Sonra yanındakı oğlanı göstərirdi:

– Bax, bu sizin ədəbiyyat müəlliminizdir. Özü də yaxşı şairdir. Yəqin ki, şeirlərini oxumusunuz. Adı da Mikayıl Müşfiqdir.

Mən onun şeirləri ilə tanış idim. Amma özünü görməmişdim. Müşfiq müəllim ədəbiyyatla maraqlananları çox sevirdi. Bir çox gəncin həyatında olduğu kimi, mən də şeir yazırdım. Bir gün Müşfiq müəllim dərstdən sonra mənim yazdığım şeirləri dinlədi. Qulaq asdı və bir söz demədi. Şəhəri gün mənim əlimdən tutub “Gənc işçi” qəzetinin redaksiyasında olan ədəbiyyat dərnəyinə aparıb üzv yazdırdı. Burada məni Süleyman Rüstəmlə tanış etdi. Yaxşı xatırlayıram. Mikayıl Müşfiqin “Buruqlar arasında” poeması Karl Libknext adına məktəbdə yarandı. Hər dəfə bu poemaya baxanda bütün hadisələr gözələrimin önündən keçir. Ölüm xəbərini eşidərkən yazdığı dörd misra yadıma düşdü:

*Mən gəncəm,
bilirəm istiqbalım var,
Hələ bədr olmamış
bir hilalım var.
Yelkenim açılır,
qara yel, əsmə,
Mənim bu deryada
bir sandalım var.*

O qara yel əsdi, özü də nə yaman əsdi”.

Məhəmməd Burcəliyev peşə məktəbini bitirdikdən sonra Fəh-lə Pedaqoji Texnikumuna daxil olub. Bu məktəbin bitirilməsi ilə əlaqədar olaraq təşkil olunan konsert proqramında maraqlı çıxışını gördükdən sonra Sabit Rəhmanın dəvəti ilə 1932-ci ildən Şəki Dövlət Dram Teatrında aktyor kimi fəaliyyətə başlayıb.

Üç il bu teatrda fəaliyyət göstərərək maraqlı obrazlar yaradıb. 1935-ci ildən ömrünün sonunadək – 1994-cü il noyabrın 25-dək Gəncə Dövlət Dram Teatrında çalışıb.



1967-1968-ci illərdə N.K.Krpuskaya adına Moskva Dövlət İncəsənət Universitetinin Teatr aktyoru və rejissoru fakültəsini bitirib. 1948-ci ildə “Yadigar” adlı bir dram əsəri də qələmə alıb. Həmin il pyes Gəncə teatrında tamaşaya qoyulub. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Ağəli Dadaşov, rəssamı Bəhram Əfəndiyev və musiqi tərtibatçısı Şəmsəddin Fətullayev olub. “Yadigar” pyesi 1948-ci ildə “Müasir dramaturqların əsərlərinə baxış” ümumittifaq festivalında 3-cü dərəcəli diploma layiq görüldü. M.Burcəliyevin qəzet və jurnal-larda 70-dən artıq məqalə, resenziya və oçerki dərc olunub.

O, aktyor kimi Gəncə Dövlət Dram Teatrının səhnəsində 300-dən artıq obraz yaradıb. “Od gəlini”ndə Altınbay, “Aydın”da Səlim, “Nəsrəddin şah”da Cavad xan, “Almaz”da Şərif, “Səyavuş”da Kəşivaz, “Fərhad və Şirin”də Azər baba, “Otello”da Rodriqo, “Vaqif”də İbrahim xan, “İll Riçard”da Lord Hestinqs və s. obrazları onun yaradıcılığının əsasını təşkil edib. Bu teatrın səhnəsində M.Burcəliyev 11 əsərə – C.Məmməd-quluzadənin “Ölülər”, T.Məmmədovun “Ürək yanarsa”, A.Məmmədovun “Həmyerlilər” və “Bəraət”, T.Mahmudun “Onuncular”, S.Rəhmanın “Əliqulu evlənir”, Q.Mehdiyevin “Oxşarlar”, Ş.Mehdiyevin “Mirzə Fətəli”, R.Həmzadənin “Dağlı qızı”, Y.Əzimzadənin “Anacan”, A.Şaiqin “Tülkü həccə gedir” pyeslərinə quruluşçu rejissor kimi səhnə həyatı bəxş edib.

Həmçinin “Azərbaycanfilm”in istehsalı olan bir neçə ekran əsərində yaddaqaalan rollar oynayıb. “Mən ki gözəl deyildim” filminə Əsgər, “Dəli Kür”də Allahyar, “Firəngiz”də Sürücü, “Gözlə məni”də Bəy, “Köhnə bərə”də İbrahim kişi, “Qəm pəncərəsi”ndə Rəşid bəy və “O dünyadan salam” filminə Hacı Baxşəli obrazları aktyorun gəniş yaradıcılıq imkanlarından xəbər verir.

Unudulmayacaq sənətkar xatirələri

nigarançılıq, şübhələr onu sıxırı. Ancaq bu əzablar başbanın becardıyı ağacın meyvəsini də-rənə qədər keçirdiyi əzablar ki-midir. İkinci bir əzab da var – acı illərin verdiyi mənəvi əzab.

Məhəmməd Burcəliyev tə-laşlı, həyəcanlı günlərinin biri-ni belə xatırlayır: “1951-ci ilin soyuq yanvar ayı idi. Bir gün xəbər gəldi ki, Mir Cəfər Bağırov Ənvər Məmmədخانlının “Şərqi səhəri” pyesinin tamaşasına baxacaq. Mən də teat-rın direktoruyam, həm də baş rollardan birini oynayıram. Fik-rim budur ki, Mir Cəfər Bağı-rovdan teatrın təmiri, rekonst-ruksiya olunması üçün bir şey qopardım. İşıqlara tapşırıdım ki, Bağırov rolunu ifa edən akt-yor, Xalq artisti Əşrəf Yusifzadə səhnəyə çıxan kimi, projektor-ları tuşlasınlar lojada oturmuş katib Mir Cəfər Bağırovun üstü-nə. Əmin idim ki, bu, ona xoş gələcək, mən də teatrın dərd-lərini həll edə biləcəyəm. Ta-maşa qurtardı, qulbəçələrdən biri rəngi qaçmış halda qrim ot-ağına gəlib dedi ki, Burcəli-niyev, “Kişi” səni çağırır. Onun sifətində mən öz faciəmi oxu-dum. Dedim, axı hələ qrimimi silməmişəm. Doğrusu, minlərlə adamı gədar-gəlməzə göndə-rən, elə bizim teatrdan Ələkbər Seyfini sürgün etdirən Bağırov-la üz-üzə gəlməyə qorxurdum. Qulbəçə gəldi, bir azdan son-ra daha təşvişlə qayıdıb bildirdi ki, Bağırov deyir, eybi yoxdur, qrimdə gəlsin. Sibirin şaxta-sı dondurdu burnumu. Girdim kabinetimə. Bağırov qəti səs-lə soruşdu:

Katib də təsdiq etdi ki, 0,5 düy-məlik boru Gəncədə tapılıdır.

Bağırov getdi. Şəhərə kimi özümə gələ bilmədim. Bilmədim yeni tamaşa üçün bu təbrik idi, ya ölüm fərmanı. Hə, bu söhbət axşam saat 10-da oldu. Şəhər saat 9-da Dəmiryol vağzalından xəbər gəldi ki, sizin teatrın adı-na 0,5 düyməlik boru gəlib, gə-lin aparın”.

Teatrın vəziyyəti hər zaman Məhəmməd Burcəliyevi düşün-dürüb. Bu səbəbdən də onunla hər dəfə həmsöhbət olarkən fı-rlardan birini oynayıram. Fik-rim budur ki, Mir Cəfər Bağı-rovdan teatrın təmiri, rekonst-ruksiya olunması üçün bir şey qopardım. İşıqlara tapşırıdım ki, Bağırov rolunu ifa edən akt-yor, Xalq artisti Əşrəf Yusifzadə səhnəyə çıxan kimi, projektor-ları tuşlasınlar lojada oturmuş katib Mir Cəfər Bağırovun üstü-nə. Əmin idim ki, bu, ona xoş gələcək, mən də teatrın dərd-lərini həll edə biləcəyəm. Ta-maşa qurtardı, qulbəçələrdən biri rəngi qaçmış halda qrim ot-ağına gəlib dedi ki, Burcəli-niyev, “Kişi” səni çağırır. Onun sifətində mən öz faciəmi oxu-dum. Dedim, axı hələ qrimimi silməmişəm. Doğrusu, minlərlə adamı gədar-gəlməzə göndə-rən, elə bizim teatrdan Ələkbər Seyfini sürgün etdirən Bağırov-la üz-üzə gəlməyə qorxurdum. Qulbəçə gəldi, bir azdan son-ra daha təşvişlə qayıdıb bildirdi ki, Bağırov deyir, eybi yoxdur, qrimdə gəlsin. Sibirin şaxta-sı dondurdu burnumu. Girdim kabinetimə. Bağırov qəti səs-lə soruşdu:

Yəqin ki, belə olmasaydı Gəncə Dövlət Dram Teatrının səhnəsində Əfqanın “Qız atası” komedi-yasında Cavad kişi obrazı ilə 35 ildə 3000 dəfədən artıq çıxış et-məklə tamaşaçı rəğbətini qaza-na bilməzdi.

Onun Gəncə Dövlət Dram Teatrının repertuar zənginliyini təmin etmək məqsədilə drama-turqların yetişdirilməsində də xidmətləri olub. Gəncədə yaşa-yıb-yaradan dramaturqlardan Altay Məmmədov və Fəridə Əli-yarbəyli ilk səhnə əsərlərinin ya-ranmasının əsas səbəbkarı kimi Məhəmməd Burcəliyevin xüsusi xidmətinin olduğunu öz xatirə-lərində qeyd edirlər.

Altay Məmmədov yazır: “Mə-nim 1954-cü ildə çap etdirdi-yim “Haralısan əmioğlu” hekə-yəsi əsasında qələmə aldığım “Həmyerlilər” pyesinin maraqlı tarixçəsi var. Bir gün dostları-mızla birlikdə yeni tamaşanın il-baxışından sonra otubub yeyib-içirdik. Söhbət əsnasında çox yaxın ailəvi dostum olan, Xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev qəfil mənə dedi:

– Altay, deyirəm bəlkə bir dram əsəri yazasan. Hə?...

– Nə? Mən? Dram əsəri? Nə danışsın, ay Məhəmməd? Hec düşünmə.

– Niyə? Çox duzlu və məzə-li qələmin var. Elə hekayələrin, oçerklərin bir dünyadır. Sən gəl, bir düşün.

– Yaxşı, baxarıq, – dedim. Bu söhbətdən bir müddət keçsə də Məhəmməd Burcəliyev yenə də öz fikirlərində ısrarlı idi və mənə dram əsəri yazmağımı təklif edir-di. Bir gün isə o, mənə “Həmyer-lilər”in ideyasını verdi. Mən bu mövzu ətrafında bir xeyli düşün-düm və qərara gəldim ki, “Ha-ralısan, əmioğlu?” hekayəmin motivləri əsasında bir özümü sinayım. Belə də oldu. “Hə-myerlilər”i yazdım və pyesi Gəncə Dövlət Dram Teatrının bədii şu-rasına təqdim etdim. Pyes oxun-du və qəbul edildi. Tamaşanın quruluşçu rejissoru isə elə Mə-həmməd Burcəliyev özü oldu”.

Dramaturq Fəridə Əliyərbə-yi isə “Xan qızı” tarixi dramının yaranması haqqında öz xatirə-lərində yazır: “70-ci illərin əvvəl-lərində Xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev mənim dram əsə-ri yazmağımın səbəbkarı oldu. Mən bu xeyirxahlığı heç zaman unutmaram. Biz ailəvi dost idik. Bir gün yenə bir yere yığılıb söh-bət edirdik. O, mənə Xurşudbanu Nətvəvan haqqında pyes yazma-ğımı məsləhət gördü. Elə bu söh-bətdən sonra mən Nətvəvan haq-qında axtarışlar etdim və “Xan qızı”nı – ilk pyesimi yazdım”.

Unudulmaz sənətkar Məhə-məd Burcəliyev hələ çox-çox illər öz xatirələrinin işığında uzun və əbədi bir yol gedəcək. Bitməz, tükənməz bir yol. Bu yolun işığı isə sənətkarı daima xatirələrdə yaşadacaq. Ruh u şad olsun!

Anar BURCƏLİYEV
teatrşünas



Özünün min bir qaşığı var. Yaşa dolub, oğul-uşağı da çox. Özündən bir kəlmə danışmaz, giley-güzarı xoşlayan deyil. Özgə dərdinə isə laqeyd qala bilmir. Əlli ildən çoxdur səhnəyə bağlanıb. Həminin sevimlisi, ağsaqqalı olub. Gəncə Dövlət Dram Teatrının salnaməsində adı əbədiilik yazılıb...”.

Deyərlər ki, yaşımaq da bir sənətdir – tələdən hər kəsə bəxş olunan sənət. Əsl insan odur ki, bu ömrü mahir sənətkar kimi yaşayıb. İnsan sənətkar olandan sonra isə ikiləşir, sevinci də, kədəri də ikiqat artır. Sənətkarın payına sevinc az düşür, yaradıcılıq əzabları,

- Familiyan?!
Familiyam yadıma düşmədi ki, düşmədi. Rəhbərlərdən biri dedi ki, Burcəliyevdir, yəqin yadın-dan çıxıb.

Mir Cəfər Bağırov məni xeyli süzdükdən sonra, gülümsündü, təbrik edərim, – dedi. – Yaxşı tamaşadır. Bəs teatrın binası niyə soyuqdur?

- Yoldaş Bağırov, 0,5 düyməlik boru tapılır. Ona görə də qalınmışqı belə.

O vaxt şəhərin birinci katibi Ağamirzə Əhmədov idi. Bağırov soruşdu:

- Bəs bu Ağamirzə Əhmədov sənə kömək eləmir?

İbrahim Səfi – 120

Taleyin amansız hökmü ilə dünyanın müxtəlif guşələrinə səpələnmiş azərbaycanlılar arasında rəssamlar da az olmayıb. Sovet dövründə və tənlə əlaqənin yoxluğu xalqımızın həmin yaradıcı soydaşlarımızdan xəbərsiz olmalarını şərtləndirib. Yalnız 1989-cu ildə Bakıdakı Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı rəsamların əsərlərindən ibarət “Əzizim, Vətən yaxşı...” adlı sərgi təşkil edilməsi əvvəllər təbliği qadağan olunan soydaşlarımızın yaradıcılığının ictimaiyyətə təqdim olunmasına imkan verdi. Həmin məşhur sərgidə əsərləri göstərilən rəssamlardan biri də naxçıvanlı İbrahim Səfi (1898-1983) idi.



Müstəqillik illərində bəzi mətbuat orqanlarında bu rəssam haqqında müəyyən yazılar çap olunsada, geniş ictimaiyyət onun varlığından əsasən xəbərsiz olub. Odur ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vəlif Talibovun 17 oktyabr 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə görkəmli Azərbaycan rəssamı İbrahim Səfinin (İbrahim Qafar oğlu Səfiyevin) 120 illiyinin qeyd olunmasını onun yaradıcılığına diqqət və ehtiramın ifadəsi saymaq olar...

Noyabrın 29-da Naxçıvan İbrahim Səfinin əsərlərindən ibarət sərgi açılacaq, elmi konfrans keçiriləcək. Bəs, Azərbaycan ictimaiyyətinin bir qədər az tanıdığı İbrahim Səfi kimdir? Əgər rəssamın ömür yoluna nəzər salsaq, sovet dövründə onun adının unudurulmasının səbəblərini öyrəne bilərik...

Zamanında rəssamın Bakıda yaşayan qohumu Zərrux xanımdan alınan məlumatlardan bəlli olur ki, o, 1898-ci ildə Naxçıvanın Baş Nəraşen kəndində (indiki Şərur rayonunun Cəlil-kənd kəndi) doğulmuşdur. Üç yaşında atasını itirən İbrahimin sonrakı həyatı çətinliklərlə dolu olmuşdur. O, ibtidai təhsilini doğma kənddə almış, sonra isə İrəvan Müəllimlər Seminariyasında oxumuşdu. Burada onun təsviri sənətə olan həvəsini yaxın qohumu, onunla birlikdə seminariyada oxuyan Əkbər Kazimbəyov (1890-1979) vaxtında istiqamətləndirmişdi. O, İbrahimin 12 yaşında çəkdiyi “Araz balıqçıları” rəsminə onun rəssamlıq qabiliyyətinə, güclü yaradıcı potensiala malik olduğunu görmüşdü. Odur ki, 1913-cü ildə iki qohum – İbrahim və Əkbər rəssamlıq təhsili almaq arzusu ilə Moskvaya yollanmış, oradakı mütərəqqi tədris metodu ilə seçilən Rəngkarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq Məktəbinin hazırlıq şöbəsinə daxil olmuşlar. İbrahimin müəlliminin adını bilməsək də, Əkbərin məşhur “Qara kvadrat”ın müəllifi Kazimir Maleviçin sinfində oxuması məlumdur. Ola bilsin ki, İbrahim Səfi də elə bu sinifdə oxumuşdur. Maraqlıdır ki, hər iki gənc rəssamın sonrakı sənət metodunun formalaşmasına məşhur suprematizm cərəyanı təmsilçisinin zərre qədər də təsiri olmamışdır. Onlar yaradıcılıqlarında başlıca olaraq realist-gerçəkçi sənət prinsiplərinə üstünlük vermişlər...

Moskvadakı təhsil dövründə İbrahim Səfi müxtəlif sənət qruplarının üzvləri ilə tanış olmuş və onlarla yaxından əməkdaşlıq etmişdir.

Rənglərin qəriblik nəğməsi

Lakin I Dünya müharibəsinin başlanması, Rusiyada baş verən inqilab hadisələri onu Naxçıvana qayıtmağa məcbur etmişdir. Həmin illərdə doğma şəhərdə ona həmdəm ola biləcək həmkarı Behruz Kəngərli milli rəssamlığının mənəvi yükünü çəkməklə məşğul olsada, İbrahim burada qala bilmir. 1921-ci ildə İstanbula gələn rəssam Gözəl Səmətlər Akademiyasına qəbul olunur (orada tanınmış rəssam Namiq İsmayıldan dərslər alır), elə həmin ildə də çəkdiyi uğurlu kompozisiyaya görə Avropa müsabiqəsinin mükafatını alır. 1923-cü ildə təhsilini tamamlayan rəssam davamlı olaraq dünya ilə tanışlığını davam etdirmiş, ABŞ-da, Fransada, Avstriyada, İsveçrədə və digər Avropa ölkələrində fərdi sərgiləri təşkil olunmuşdur.

İbrahim Səfinin bədii irsi çox zəngindir. O, rəngkarlığın ən müxtəlif janrlarında əsərlər işləmişdir. Azərbaycan, rus və dünya boya-

qaynaqlarını üzə çıxarmaq, görünənləri duyğulandırıcı bədii tutumda təqdim etmək istəyi qabarıq duyulmaqdadır. Ümumi rəng palitrasında təzadların mövcudluğu da hiss olunmaqdadır. Bu təzadlar bizi onun çəkdiyi gül-çiçəklərin, azman ağacların, dağların və düzənliklərin arasında bizə dikilən vətənsizliyin acısını dadmış gözəllərlə üz-üzə qoyur, desək, yanılmarıq.

Bakıda yaşamış yaxın qohumu Zərrux xanımın, sərgərdan çalğıçı Hafizin, naməlum qadının real cizgiləri ilə seçilən portretlərində rəssamın insan psixologiyasına bələdliyi duyulur. Kəməncəçi Hafizə həsr olunmuş kompozisiya xüsusilə təsirlidir. Hiss olunur ki, rəssam onu yaxından tanıyırmış. Kompozisiyada o, qoca musiqini dörd müxtəlif vəziyyətdə təsvir etməklə yanaşı, onları sənətkarın ömür yolunun gündəlik qayğılarını xatırladan cizgilərlə əlaqələndirmişdir. Nəticədə təsirli bir əsər yaranmışdır. Rəssamın çalğıçını digər vəziyyətlərdə əks etdirən tabloları da yaddaqalındır. Bu yerdə xatırladaq ki, o həm də zamanında Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün portretini işləmiş ilk rəssamlardan biri olmuşdur.

Əlavə edək ki, hələ rəssamın sağlığında Türkiyədə sənət xiridarları kolleksiyasında İbrahim Səfinin əsəri olmayan bədii saxlancları natamam – “kasıb” hesab edirdilər. Elə bu gün də nüfuzlu kolleksiya sahibləri onun əsərlərinə sahib olmağı özləri üçün böyük uğur hesab edirlər. Respublikamızda İbrahim Səfinin on bir işi var. İkisini Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinə rəssamın Bakıda yaşayan yaxın qohumları təqdim ediblər. Qalanları isə vaxtilə mərhum professor Abbas Zamanovun köməkliyi sayəsində Azərbaycana gətirilib və hazırda Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində saxlanılır. Rəssam 1983-cü il yanvarın 4-də İstanbulda nəvbəti fərdi sərgisinin açılışından sonra – elə həmin günün axşamı vəfat etmiş, İstanbuldakı Zəncirli quyu məzarlığında dəfn olunmuşdur...

karlığının bədii ənənələrinə yaxından bələd olan rəssamın lövhələrində həyat hadisələrinə özünəməxsus münasibət duyulur. İstər Moskvada, istərsə də Avropanın bir çox şəhərlərində bir-birindən fərqli sənət axınları, təzadlı rəssamlıq üslubları ilə qarşılaşan rəssamın realist üsluba üstünlük verməsinin səbəbini özünün yazdıqlarından duymaq olur: “Mənim sənət anlayışım rəssamlıqda gözəllik axtarmaq və gözəllik yaratmaqdan ibarətdir. Mən gözəlliyi bəyəni-rəmsə, başqasına da bunu bəyəndirməyə çalışıram. Sənət xalqa uymalıdır, insanların anlayacağı şəkildə yaradılmalıdır. Mən rəssamlıqda gerçəkçiyəm, portaqal çəkirəmsə, yuvarlaq çəkirəm, amma modernist onu küncü-bucaqlı çəkir...”

İbrahim Səfi Türkiyənin sayılan rəssamlarından olub. Onun müxtəlif illərdə ölkənin ən iri şəhərlərində təşkil olunan fərdi sərgiləri də buna sübutdur. Rəssamın bizə məlum olan bədii irsi ilə tanışlığa əsasən demək olar ki, müxtəlif janrlı əsərlərində əsasən realist üsluba üstünlük versə də, onun mən-zərə və natürrəallıqlarında mütərəqqi Avropa rəssamlığı ənənələrinə, xüsusilə impresionistlərə rəğbət duyulmaqdadır. Bunu onun həmin janrdakı çəkdiyi əsərlərinin şux koloriti, gözoxşayan rəng keçidləri də təsdiqləyir. Rəssamın ilin müxtəlif fəsilələrini əks etdirən tablolarında təbiiətdəki gözəllik

Sovet dövründə onunla İstanbulda görüşən sənətsünas Rasim Əfəndi rəssamın mənzilinə baş çəkməyə də imkan tapmışdı. R.Əfəndi söyləyirdi ki, bir axşam rəssamın mənzilində mən rahat kreslodə, o isə çarpayının üstündə oturmışdu. Sənətsünas xüsusi olaraq vurğulayırdı ki, əvvəlcə onun mənimlə qonaq otağında yox, yataq otağında danışmağa qərar verməsinin fərqi olmadığını görməmişdim. Mən bunun səbəbini yalnız az sonra biləcəkdim...

Vaxtımız az olduğundan İbrahim Səfi nəfəsini dermənə danışır və soruşurdu. O, çox şeylərlə maraqlanırdı. Mən də mümkün qədər uzaq-yaxın tariximizlə, mədəniyyətimizlə bağlı suallarına cavab verməyə çalışırdım. Təz-təz qəhərlənirdi, elə hey “Darıxıram, onun üçün darıxıram! Birce dəfə hüsnünü görseydim, rahat ölərdim...” sözlərini dilə gətirirdi. Bunu dəfələrlə təkrarladığından mən dözməyib ondan soruşdum: “İbrahim bəy, kimin xiffətini çəkirsiniz?” Bu zaman o, əllərini bərk-bərk sıxdığı başından aralayıb arxasındakı divara, oradan asılmış tabloya tuşladı və dedi: “Onun! Onun!” Başımız söhbətə bərk qarışdığından və otaqda bir az qaranlıq olduğundan yalnız indi – onun işarəsindən sonra divardakı əsərə diqqət yetirdim. Bu İbrahim Səfinin qürbət-də çəkdiyi “İlandaq” əsəri idi...

Ziyadxan ƏLİYEV
Əməkdar incəsənət xadimi

Kimin kim olduğuna kompüter qərar verərsə...

Təsəvvür edin ki, bütün həyatınız kompüter tərəfindən idarə olunan sistemdən asılıdır. Buna nə qədər tab gətirərdiniz?

Çində isə artıq belə bir sistemi tətbiq etməyə başlayıblar. Geniş rezonans doğuran “Sosial etibarlılıq sistemi”ndə insanın taleyi süni intellekt ilə müəyyən edilir. Kompüter yaxşı bir həyat sürməyə haqq edib-etmədiyinizə qərar verir.

Genişmiqyaslı məlumatların təhlili sistemi insanlar haqqında məlumat toplayır və “Etibarlılığa haqq qazananlar bütün faydalara sahibdirlər” devisi altında fəaliyyət göstərir. Sistem vasitəsilə bütün insanlar beş kateqoriyaya bölünür: AAA kateqoriyası (1050 bal), AA kateqoriyası (1000), B kateqoriyası (900), C (849) və D (599 bal) kateqoriyaları. Məsələn, əgər siz yol keçərkən yol hərəkəti qaydalarını pozursunuzsa, küçədə təmizliyə riayət etmirsinizsə və ya yaşlı (əil) adamın yol keçməsinə köməklik göstərmirsinizsə, bütün bunlar sistem vasitəsilə qeyd olunur.

AAA elit kateqoriya hesab olunur. Bu kateqoriyanın sahibləri istədikləri işlərə qəbul edilir, kreditləri azaldılır, xəstəxanada yüksək qayğı ilə əhatə olunur, ümumiyyətlə, bütün güzəştlərdən istifadə edə bilərlər. D kateqoriyasına düşənləri isə işə götürmərlər, onlara kreditlər verilmir.

“Sosial etibarlılıq sistemi” artıq 30 şəhərdə fəaliyyət göstərir. Bu sistem 2020-ci ildən etibarən Çinin bütün ərazisində tətbiq olunacaq. Əhali bunu yüksək qiymətləndirir. Hesab edirlər ki, bu sistem vasitəsilə pozuntulara nəzarət etmək asanlaşar, insanların bir-birinə güvəni artar və D kateqoriyasının sahibləri də bu vəziyyətdən çıxaraq doğru yola davam edərlər.

Səbinə ƏLİBALAQIZI

“Güney Azərbaycan folkloru”ndan növbəti dastan

AMEA-nın Folklor İnstitutunda hazırlanan “Güney Azərbaycan folkloru” seriyasının VII cildi işıq üzünə gəlib. Cildə Təbriz aşiq məktəbinə aid “Şikari” dastanı daxil edilib. Kitabın tərtibçiləri İnstitutun Güney Azərbaycan folkloru şöbəsinin müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Mətanət Abbasova və güneyli araşdırmaçı Böyükbəy Ələkbəroğludur.

Qəhrəmanlıq mövzusunda olan bu dastan islamıyyətin yayılması motivi əsasında yaranıb. Dastan keçən əsrin 60-70-ci illərindən Təbriz aşiqçilərinin repertuarında olub, ancaq həcmi böyük olduğundan yalnız ayrı-ayrı qolları məclislərdə söylənilib. Dastanın tam variantda ifa edilməməsi müxtəlif mətnlər arasında uyğunsuzluğa gətirib çıxarıb ki, bu da tam mətnin əldə edilməsində müəyyən çətinliklər yaradıb. Azərbaycan türkcəsinin Təbriz şivəsində söylənen “Şikari” dastanı Aşıq Yəduallah tərəfindən öz ustadının dilindən alınaraq bugünkü variantında qorunub saxlanıb.

“Şikari”də hadisələrin inkişaf nöqtəsi bir çox dastan və nağıllarda motivləşən iki qardaşın (Rum şahı Daranın oğulları Ərcə və Şikari) rəqəbatindən başlayır. “Kitabi-Dədə Qorqud”da rast gəldiyimiz motivlər – qəhrəmanın öz ailəsinin ardınca düşməni üzərinə tək gətməsi (Salur Qazanın Şöklü Məliklə qarşılaşması), oğlunu xilas etməsi (Salur Qazanın oğlu Uruzu dustaqlıqdan azad etməsi), qadınların əre gedəcəkləri oğlanları döyüşdə sinəməqlə seçmələri (Beyrək və Banuçiçəyin ilk qarşılaşması) və s. “Şikari” dastanında da öz əksini tapır.

Xatırladaq ki, “Şikari” dastanı söylənilərək yazıya alınıb. 55 saat ərzində dinlənilərək səslə fayllardan götürülən dastanda 10 ustadnamə, 225 qoşma və 65 bayatı mətni qeyd olunub. Dastanda hadisələrə rəs ustadnamələr, eləcə də aşığın bu və ya başqa hadisəyə münasibətini ifadə edən süjetdən kənar nümunələr əsasən Xəstə Qasım, Aşıq Ələsgər, Aşıq Şəmişir, Aşıq Mənsur, Xəstə Bayraməli və b. aşıqların şeirlərindən götürülüb.

S.QALIBOĞLU

TƏQVİM

27-30 noyabr

Azərbaycan

27 noyabr 1912 – Xalq artisti İsa Həsən oğlu Musayev (1912-1976) anadan olub. Naxçıvan Musiqili Dram Teatrında fəaliyyət göstərib.
27 noyabr 1934 – Əməkdar incəsənət xadimi, dirijor Kazım Ağalar oğlu Əliverdibəyov anadan olub.

28 noyabr 1852 – Şair, mütəfəkkir Mirzə Şəfi Vazeh (14.6.1794 - 1852) vəfat edib.
28 noyabr 1939 – Bəstəkar, Xalq artisti, professor Sevdə Mirzə qızı İbrahimova anadan olub.
28 noyabr 1941 – Xalq artisti, sirk ustası, akrobat Tofiq Hüseyn oğlu Axundov anadan olub.

29 noyabr 1920 – Əməkdar rəssam Güllü Hacıağa qızı Mustafa-yeva (1920-1993) anadan olub.
29 noyabr 1928 – Azərbaycanın, Rusiyanın, SSRİ-nin Xalq rəssamı Tahir Teymur oğlu Salahov Bakıda doğulub. SSRİ Rəssamlar İttifaqı İdarə heyətinin birinci katibi olub, SSRİ Dövlət mükafatına, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görüleb.

30 noyabr 1934 – Şair, tərcüməçi İlyas Oruc oğlu Tapdıq (1934 – 25.12.2016) Gədəbəy rayonunun Əli İsmayılı kəndində anadan olub.

Dünya

27 noyabr 1940 – Çin (Honkonq) aktyoru, rejissor, Şərq əlbəyaxa döyüş növlərinin ustası Brüs Li (Bruce Lee; 1940-1973) anadan olub.
27 noyabr 1942 – Amerikalı rok musiqiçisi, gitaracı Cimi Hendriks (Jimi Hendrix - James Marshall Hendrix; 1942-1970) anadan olub.

28 noyabr 1757 – İngilis şairi və rəssamı Uilyam Bleik (William Blake, 1757-1827) anadan olub.
28 noyabr 1820 – Alman filosofu, kommunist ideologiyasının banilərindən biri Fridrix Engels (Friedrich Engels; 1820-1895) anadan olub.
28 noyabr 1829 – Bəstəkar və dirijor, Rusiyada ilk konservatoriyanın yaradıcısı Anton Qriqoriyeviç Rubinstein (1829-1894) anadan olub.
28 noyabr 1881 – Avstriya yazıçısı, ədəbiyyatşünas Stefan Sveyq (Stefan Zweig, 1881-1942) anadan olub. Əsərləri: “Naməlum qadının məktubu”, “Maria Stüart”, “Şahmat novellası”, “Düənəki dünya” və s.

29 noyabr 1906 – Rus kinooperatoru, rejissor Roman Karmen (1906-1978) anadan olub. “Xəzər neftçiləri haqqında povest” adlı film çəkib.

30 noyabr Beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyi günüdür (Computer Security Day).

30 noyabr 1667 – İngilis (İrland) yazıçısı, “Qulliverin səyahəti” əsərinin müəllifi Conatan Svift (Jonathan Swift; 1667-1745) anadan olub.
30 noyabr 1817 – Alman filoloqu və tarixçisi, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1902, “Roma tarixi” əsərinə görə) laureatı Teodor Momzen (Theodor Mommsen; 1817-1903) anadan olub.
30 noyabr 1835 – Amerika yazıçısı Mark Tven (Mark Twain - əsl adı Samuel Langhorne Clemens; 1835-1910) anadan olub. “Hekberri Finnin macəraları”, “Tom Soyerin macəraları” və s. romanların müəllifidir.
30 noyabr 1937 – İngilis kinorejissoru Ridli Skott (Ridley Scott) anadan olub. Filmləri: “Əsgər Ceyn”, “Qladiator”, “Hannibal” və s.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

AFİŞA

29 noyabr – 2 dekabr

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küç. 95)

1 dekabr	S.Prokofyev - "Tamahlar"; M.Ravel – "Bolero" (birpərdəli baletlər)	19.00
2 dekabr	M.Maqqomayev - "Şah İsmayıl" (opera)	19.00

Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)

30 noyabr	Ə.Əmirli - "Ah, bu uzun sevdə yolu"	19.00
2 dekabr		

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küç. 8)

30 noyabr	Ü.Hacıbəyli - "O olmasın, bu olsun"	19.00
1 dekabr	O.Kazimi, R.Heydər - "Qızıl toy"	19.00
2 dekabr	E.Sabitəyeva - "Bankir adaxlı"	19.00

Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küç. 7)

29 noyabr	A.Qriboyedov adına Gürcüstan Dövlət Dram Teatrının gəstrolu	19.00
	A.Varsinaşvili – "A.L.J.İ.R"	
30 noyabr	Y.Poddubnaya – "Kraliçanın sonuncu ehtirası"	19.00
	V.Reznikova – "Durna balığının əmri ilə"	12.00
1 dekabr	Y.Polyakov – "Xalam-bundu"	19.00
	V.Neverov – "Nağıl qonaqlığında"	12.00
2 dekabr	N.Rəsulzadə - "Məmə"	19.00

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrı (Nizami küç. 72)

1-2 dekabr	Y.Entin və V.Livanov - "Bremen musiqiçiləri" (premyera)	12.00 14.00
	M.F. Axundzadə - "Hekayəti-xırs quldurbasan"	19.00

Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər pr. 36)

1 dekabr	C.Rodari - "Çipollino"	12.00 14.00
	C.Rodari - "Çipollino" (rus dilində)	16.00
2 dekabr	Ş.Perro - "Qırmızıpapaq"	12.00 14.00
	Rus xalq nağılı - "Qoğal" (rus dilində)	16.00

Yuğ Dövlət Teatrı (Neftçilər prospekti 36 - Kukla Teatrının binası)

1 dekabr	T.Nar - "Şok"	19.00
2 dekabr	T.Vahid - "Quş dili"	19.00

Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı (Azadlıq pr. 10)

1 dekabr	E.Rzayev - "Qoca və Mələk"	18.00
2 dekabr	E.Rzayev - "Mənim balığımsan"	18.00

Heydər Əliyev Sarayı (Bülbül pr. 35)

29 noyabr	Nazim Pişyarının (Faytonçu) solo konserti	19.00
-----------	---	-------

Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küç. 2)

29 noyabr	"Gənclərə dəstək" layihəsi çərçivəsində konsert Q.Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Kamera Orkestri Dirijor - Orxan Həşimov; solist - Beren Gürcüoğlu (Türkiyə, piano)	19.00
30 noyabr	Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin konserti Dirijor - Elşad Bağirov	19.00

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi (Dənizkənarı Milli Park)

29 noyabr	Qəzəl axşamı – Seyid Əzim Şirvani	19.00
-----------	-----------------------------------	-------



Vyana Ştraus Festival Orkestri noyabrın 26-da Heydər Əliyev Mərkəzinə konsert proqramı ilə çıxış edib. Konsert orkestrin yaradıcısı və bədii rəhbəri Peter Qutun dirijorluğu ilə keçib.

Peter Qut bu gözəl şəhərdə - Bakıda, Zaha Hadidin layihə müəllifi olduğu möhtəşəm me-



marlıq abidəsində artıq üçüncü dəfə çıxış etdiklərini və bundan çox məmnun olduqlarını bildirib. "Vyana musiqisini çoxları sevir. Bu qədər insanın bizi dinləməyə gəlməsindən çox xoşbəxtik", - deyər vurğulayıb.

Vyana Ştraus Festival Orkestri 2014-cü və 2016-cı illərdə də Heydər Əliyev Mərkəzində çıxış edib. Orkestrin budaq

Vyana Ştraus Festival Orkestri paytaxtımızın qonağı olub

“Bu gözəl şəhərdəki möhtəşəm memarlıq abidəsində üçüncü dəfə çıxış etməkdən çox məmnunuq”

Tamaşaçılarla canlı ünsiyyət quran dirijor maraqlı improvizasiyalar edib, izləyiciləri konsertin fəal iştirakçısına çevirib. O, həmçinin skripkada ifa edib. Orkestrin çıxışı alqışlarla qarşılanıb.

1978-ci ildən fəaliyyət göstərən orkestr Vyana musiqi ənənələrinin qoruyucusu kimi klassik əsərlərdən, o cümlədən

Ştrauslar sülaləsinin bəstələrinə ibarət geniş repertuarı ilə dünyada nüfuz qazanıb.

Peter Qut Vyana Musiqi Akademiyasında təhsil alıb, sonra üç il Moskva Dövlət Konservatoriyasında tanınmış skripkaçı və dirijor David Oystroxun sinfində məşğul olub. Mütəmadi olaraq tanınmış simfonik və kamera orkestrləri ilə qastrollara çıxır.



konserti də anlaşıqla keçib.

Konsertdə dünya şöhrətli avstriyalı bəstəkar, "valsın kralı" İohann Ştrausun, həmçinin digər klassiklərin – ata İohann Ştraus, Yulius Fuçik, Yozef Ştraus, Eduard Ştraus və Karl Mixael Tsirerin əsərləri təqdim olunub. Peter Qut proqram boyu ifa etdikləri əsərlər və onların müəllifləri barədə məlumat verib.

“Bakı incəsənət marşrutuna necə çevrilir?”



əvvəlki səh. 1-də

Yazıda vurğulanır ki, beynəlxalq səviyyəli media nümayəndələrinin iştirakı ilə geniş reklam olunan festivallar və müasir memarlıq abidələri bu təkanə nümunədir. Bunlar hökumət və korporativ sponsorlar tərəfindən maliyyələşdirilir və onlar xalq yaradıcılığının bu cür beynəlxalq səviyyəli layihələrə yaradılan şəraitdə inkişaf edəcəyini düşünürlər.

Məqalə müəllifi M.A.P. festivalının 2011-ci ildə Aida Mahmudova tərəfindən yaradılan YARAT Müasir İncəsənət Məkanının yeni layihələrindən biri olduğunu qeyd edərək bildirir ki, 2017-ci ildə ilk təşkil olunan festival bu dəfə əhatə dairəsini genişləndirib.

Bu ilki festivalda doqquz ölkədən 16 tamaşa göstərilib. Vurğulanır ki, bu festivalda təqdim olunan tamaşalar Bakıda sənətsəverlərin görüb-alışdığı tamaşalardan fərqli səhnə əsərləridir.

Müəllif daha sonra layihənin kuratoru, YARAT Müasir İncəsənət Məkanının bədii rəhbəri Suad Qarayeva-Maleki ilə söhbətini diqqətə çatdırır. O, vurğulayır ki, Azərbaycan müstəqilliyinin bərpasından sonra ilk illərdə çətin bir dövr yaşayıb. Bu gün dövlətin dəstəyi sayəsində incəsənət inkişaf edir. Azərbaycan hökuməti mədəni təşəbbüsləri, müxtəlif festivalları dəstəkləyir. Bakının yeni memarlıq simalarına çevrilən Xalça Muzeyi,

Heydər Əliyev Mərkəzi kimi tikililər şəhəri gözəlləşdirir.

S.Qarayeva-Maleki qeyd edir ki, YARAT təşkilatının fəaliyyətinin bir hissəsi şəxsi emalatxanalarda, "ev şəraiti"ndə yaranan incəsənətin "alovunu gücləndirmək" və gənc azərbaycanlı rəssamların özlərinin tanınmasına kömək etməkdir. YARATın ARTIM Layihə Məkanı bu gənc nəsə uyğun gəlir.

Məqalə müəllifi qeyd edir ki, YARAT-ın təşəbbüsləri, "imkanlar və nisbətər" məkanını olması Kolumbiyada doğulmuş, hazırda Norveçdə yaşayan Pedro Gomez-Egana-nı öz işlərini Azərbaycana gətirməsi üçün həvəsləndirib. O, həmçinin YARAT-ın bədii rəhbəri Suad Qarayeva-Malekinin vizyonundan ilhamlanıb. Rəssam deyir ki, Suad Qarayeva-Maleki ilə görüşdən əvvəl Bakı mənim planımda yox idi. "İncəsənət hər zaman şəhərin brendləşməsi üçün bir üsul ola bilər. Ancaq bu cür imkanların nəyə qədər olduğuna da dəyər verməliyik. Auditoriya toplayan və təcrübələr yaradan gözəl işlər nümayiş etdirə bilən maraqlı insanlar və ideyalar var", - deyər kolumbiyalı rəssam bildirir.

"Independent"-in yazarı məqalənin sonunda Azərbaycan paytaxtında "mütləq ziyarət edilməli olan" mədəniyyət və incəsənət məkanlarını da oxucuların diqqətinə çatdırır. Bu sırada Heydər Əliyev Mərkəzi, Azərbaycan Xalça Muzeyi, YARAT Müasir İncəsənət Məkanı, YARAT Rəngkarlıq Muzeyi və digər məkanlar qeyd edilir.

“Uşaq Avroviziya-2018” müsabiqəsində polşalı ifaçı qalib gəlib

Noyabrın 25-də Belarusun paytaxtı Minskdə keçirilən "Uşaq Avroviziya-2018" mahnı müsabiqəsində Polşa təmsilçisi Roksana Vengel qalib gəlib. Azərbaycan təmsilçisi Fidan Hüseynovanın da qatıldığı müsabiqədə rekord sayda – 20 ölkə iştirak edib.



Qeyd edək ki, bu dəfə tətbiiq edilən yeni qaydalara əsasən hər ölkə öz təmsilçisinə də səs vermək hüququ qazanıb. Həmçinin elektron səsverməyə daha artıq vaxt ayrılıb. Noyabrın 23-də axşam saatlarından mahnı müsabiqəsinin rəsmi saytında tamaşaçıların onlayn səsverməsi başlayıb. Səsvermə müsabiqənin rəsmi açılışına qədər, yeni noyabrın 25-də yerli vaxtla saat 18.00-dək davam edib. Final günü sonuncu iştirakçının ifasından sonra səsvermə 15 dəqiqə ərzində yenidən aktivləşib. Elektron səsler ballara çevrilərək münisiflər heyətinin səs aktivinə əlavə olunub. Yeni faktiki olaraq qalibin müəyyənləşməsində tamaşaçı rəğbəti (elektron səsvermə) həlledici rol oynayıb.

Nəticədə Polşa təmsilçisi Roksana Vengel 215 bal toplayıb. İkinci yeri Fransa nümayəndəsi (203 bal), üçüncü yeri Avstraliya təmsilçisi (201 bal) tutub. Fidan Hüseynova 47 balla 16-cı olub.

"Uşaq Avroviziya" müsabiqəsi 2003-cü ildən keçirilir. Gələn il növbəti yarışmaya Polşa ev sahibliyi edəcək.

İLONA

Rusiyada yaşayan azərbaycanlı gənclərin fotomüsabiqəsi

Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyi (RAGB) "Leto AMOR-2018" yay əhvalatları fotomüsabiqəsinin qaliblərini elan edib. Müsabiqə hər il Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, RAGB-nin sədri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilir.



Bu il müsabiqəyə 300-dən çox foto təqdim edilib. Qaydalara görə, iştirakçılar çəkdikləri fotoları "Instagram" sosial şəbəkəsində öz səhifələrində yerləşdirməli və onlara yay əhvalatı barədə kiçik hekayə əlavə etməli idilər.

RAGB-nin idarə heyətinin üzvü Emin Hacıyev mərasimdə çıxış edərək iştirakçılara təşkilatın sədri Leyla Əliyevanın salamlarını çatdırıb. Qeyd edib ki, azərbaycanlılar Rusiyanın ictimai, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında çox fəal iştirak edirlər. O, həmçinin azərbaycanlı gəncləri "Rusiyanın görkəmli şəxsiyyətləri" layihəsi üzrə səsvermədə fəal iştirak etməyə çağırıb. Vurğulayıb ki, Surqut və Nijnevatrovsk, həmçinin Novı Urenqoy aeroportlarında yekun səsvermə siyahısına məşhur azərbaycanlıların – geoloq Fərman Salmanov və keçmiş SSRİ-nin qaz sənayesi naziri Sabit Orucovun adları daxil edilib.

Sonra müsabiqənin qalibləri elan olunub. Səbinə Həşimova "Etnoqrafik rəsmlər", Diana Dadaşova "Təbiətin naxışları", Leyla Süleymanova "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi – tariximiz, bu günümüz və gələcəyimiz" nominasiyalarında qalib olub. "Bakı və bakiylilər. Komfortlu şəhər" və "Küçə fotoqrafı" nominasiyalarında Ülvi Novruzov və Sevinc Aliyeva qalib adını qazanıb.

Parisdə gənc pianoçunun konserti

Parisin "Ycole normale de musique de Paris-Alfred-Cortot" ali musiqi məktəbində tanınmış pianoçu Rəna Şərəfşevskayanın sinif konserti keçirilib.



Məktəbdə təhsil alan Rəna Şərəfşevskayanın tələbəsi, pianoçu Vurğun Vəkilovun konsertdə çıxış edib. O, Robert Şumanın "Simfonik etüd"lərini ifa edib.

Qeyd edək ki, V.Vəkilov Bülbül adına Orta ixtisas musiqi məktəbində təhsil alıb.

İtaliyanın Pesaro şəhərində keçirilmiş VIII "Çitta di Pesaro" beynəlxalq müsabiqəsinin qalibi olub. Bir çox müsabiqə və festivallarda uğur qazanmış V.Vəkilov adı Azərbaycanın gənc istedadlarının "Qızıl kitabı"na yazılmaqla Prezident təqaüdünə layiq görülüb.

Moskvada "Türkiyə günü"

2019-cu ilin Rusiyada "Türkiyə ili", Türkiyədə isə "Rusiya ili" elan olunması ilə bağlı hər iki ölkədə hazırlıq işləri davam edir. Noyabrın 22-də Moskvada keçirilən "Türk mədəniyyəti günü" də belə tədbirlərdən biri idi.

Moskva Yunus Əmrə İnstitutu və Rusiya Dövlət Humanitar Elmlər Universitetinin işbirliyi ilə düzenlenen tədbirdə Türkiyənin Rusiyadakı səfiri Hüseyn Diriöz, universitetin rektoru Yefim Pivovarov, prorektor Vera Zabolotkina, Yunus Əmrə İnstitutunun rəhbəri Ömər Özkan, Rus-Türk Təhsil və Araşdırma Mərkəzinin müdiri Aleksandr Vasilyev, tələbələr iştirak edirdi.

Ömər Özkan Rusiyadakı universitetlərdə çox sayda türkoloq və Türkoloji bölümündə təhsil alan tələbələr bu zəmində əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini vurğuladı: "Türk mədəniyyəti günü" də bu əlaqələr iqtisamətində bir layihədir. Ümumiyyətlə, Türkiyə və türk mədəniyyəti ilə bağlı keçirdiyimiz hər bir tədbir maraqla qarşılanır. 2019-cu il bu baxımdan hər iki ölkə üçün zəngin il olacaqdır."

Rektor Yefim Pivovarov universitetin nəzdində fəaliyyət göstərən Rus-Türk Təhsil və Araşdırma Mərkəzi ilə Yunus Əmrə İnstitutu arasında sıx əlaqələrin qurulduğunu qeyd etdi: "Belə yaxın işbirliyindən biri də bu əlaqələr iqtisamətində bir layihədir. "Arxiv sənədlərində 500 illik Rusiya-Türkiyə əlaqələri" adlı sərgi oldu. Hazırda tələbələrimiz türk dilini öyrənir".

Çıxışlardan sonra tədbirin bədii hissəsində universitetin Türkologiya bölümündə təhsil alan tələbələr Türkiyə ilə bağlı təqdimat etdilər. Türk şeirləri, mahnıları səsləndirildi, Nəsrəddin xocanın lətifələri ilə bağlı səhnəciklər nümayiş etdirildi. Rusiyalı tələbələrdən biri Azərbaycan şairi Nəsiminin şeirini söylədi. Sonra ebru sənəti ilə bağlı seminar keçirildi.

Mehparə SULTANOVA
Moskva

“Ekspo 2025” Dünya Sərgisi Yaponiyada keçiriləcək



OSAKA-KANSAI/JAPAN EXPO2025

Yekaterinburq şəhərləri yarışıb. 150-dən çox ölkənin qatıldığı ilk tur səsvermədə iddiaçı şəhərlərdən heç biri tələb olunan üçdə iki çoxluğu qazana bilməyib. İkinci tura Osaka və Yekaterinburq keçib. Səsvermə nəticəsində Osaka 92 səsə qalib gəlib. Beləliklə, 2025-ci ildə dünyanın ən böyük sərgisini Yaponiyanın üçüncü böyük şəhəri – Xonsyu adasındakı Osaka qəbul edəcək.

Bakı şəhərinin namizədliyi üzrə işçi qrupun sədri, Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri Samir Şərifov səsvermədən sonra deyib: "Osakanı təbrik edirik və 2025-ci ildə ona uğurlar arzulayırıq. Keçirdiyimiz möhtəşəm kampaniyaya və belə güclü namizədlərə mübarizə apardığımızı görə qürur duyuruq. Bakı şəhərinin namizədlik kampaniyası Azərbaycan üçün çox faydalı təcrübə oldu. Son on səkkiz ay ərzində ölkəmiz və paytaxtımız Bakı, eləcə də Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlər haqqında məlumatları dünya ilə bölüşə bildik. Dünya Azərbaycanı daha yaxından tanıdı".

Qeyd edək ki, əsas "Ekspo" Dünya Sərgisi beş ildən bir keçirilir. 2015-ci ildə Milandə keçirilmişdi, 2020-ci ildə bu sərgiyə Dubay ev sahibliyi edəcək. Bundan əlavə, ayrı-ayrı illərdə tematik və qısamüddətli "Ekspo" sərgiləri (2016 – Antalya, 2017 – Astana və s.) təşkil edilir.

Noyabrın 23-də Parisdə Beynəlxalq Sərgilər Büro-su Baş Assambleyasının 164-cü sessiyasında 2025-ci il "Ekspo" Dünya Sərgisinin ev sahibinin müəyyənləşdirilməsi üçün yekun səsvermə keçirilib.

Həllədiçi mərhələdə Azərbaycanın paytaxtı Bakı, Yaponiyanın Osaka və Rusiyanın

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr, 1D.
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5178

Sifariş: 3602

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.

Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.